

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	28837 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	015 Професійна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28837
Назва ОП	Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ляшенко Ірина Володимирівна, Заїка Артем Олексійович, Поясок Тамара Борисівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.12.2021 р. – 17.12.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/accred_op_015_prof_osv_IIr_vidomosti.pdf
Програма візиту експертної групи	http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/accred_op_015_prof_osv_IIr_program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У процесі роботи ЕГ пересвідчилась, що підстав для відмови ЛНУ ім. Т.Шевченка в акредитації ОНП “Професійна освіта” за третім рівнем вищої освіти (Доктор філософії) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 015 Професійна освіта немає, оскільки мета і цілі освітньо-наукової програми за спеціальністю 015 Професійна освіта відповідають Стратегії розвитку Державного закладу “Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” 2019-2025 роки (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf), потребам стейкхолдерів і Критеріям оцінювання якості. ЕГ переконалась, що ЛНУ ім. Т.Шевченка здатний забезпечити підготовку здобувачів третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 015 Професійна освіта. Це твердження зокрема ґрунтується на всебічному аналізі ОК ОНП, рівня відповідності (у професійному і науковому аспекті) НПП групи забезпечення освітньо-наукової програми. Нормативна база, матеріально-технічне забезпечення та прозорість процедур контролю навчальних досягнень здобувачів свідчить про відповідальне ставлення адміністрації ЛНУ ім. Т.Шевченка до якості організації та супроводу освітньо-наукового процесу. ЕГ переконалась, що освітній процес за ОНП відбувається у повному обсязі згідно з відповідним законодавством; зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, забезпечуючи їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю 015. Наукова діяльність здобувачів в цілому відповідає напрямкам наукових досліджень їх керівників. Наявний науковий потенціал ЗВО за спеціальністю є достатнім для надання якісних наукових консультацій щодо дисертаційних робіт кожного здобувача ОНП і формування майбутніх дослідників. ЛНУ ім. Т.Шевченка увагу приділяє увагу внутрішньому моніторингу якості ОНП. Після проведення акредитаційної експертизи, вивчення звіту про самооцінювання, аналізу матеріалів сайту університету, ЕГ дійшла висновку щодо відповідності всіх критеріїв рівню В, а виявлені недоліки є несуттєвими, їх усунення може бути здійснене у процесі удосконалення ОНП. Перспективи розвитку ОНП 015 Професійна освіта полягають в активному залученні кращих випускників магістратури до навчання на третьому освітньо-науковому рівні; з метою створення умов для публікації наукових розвідок НПП та аспірантів просування університетського наукового фахового видання «Education and Pedagogical Sciences» до розміщення в наукометричних базах даних (Scopus/Web of Science); матеріальне стимулювання аспірантів для підсилення рівня їх публікаційної активності; завершення реконструкції та ремонту навчального корпусу Університету в м. Рубіжному та відкриття на його базі надсучасного освітнього середовища з потужними Інтернет-ресурсами та доступною архітектурою для всіх категорій здобувачів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

У ЛНУ ім. Т.Шевченка створено освітнє середовище, спроможне повністю задовольнити освітньо-наукові та соціальні потреби аспірантів та НПП ОНП завдяки створеній МТБ, опікуванню адміністрації потребами як здобувачів, так і викладачів. Створені безпечні та комфортні умови для навчання і навчально-дослідної роботи здобувачів. Випускники ОНП є затребуваними на ринку праці, оскільки їх підготовка ґрунтується на інтересах всіх стейкхолдерів. Налагоджено активну співпрацю з роботодавцями, які задоволені рівнем компетентності випускників. ОНП за спеціальністю 015 Професійна освіта має виразно сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії розвитку університету, враховано позиції та потреби різних груп стейкхолдерів, запропоновані ОК формують викладацьку та дослідницьку компетентності. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти налагоджена узгодженою і ефективною роботою структурних підрозділів, враховуються побажання усіх учасників освітнього процесу, у т.ч. з урахуванням результатів опитувань. Повнота, своєчасність і достовірність оприлюдненої на сайті ЗВО інформації про ОНП відповідає обсягу, достатньому для інформування стейкхолдерів. У ЛНУ ім. Т.Шевченка реалізується студентоцентричний підхід та принцип академічної свободи, здобувачі задоволені навчанням на ОНП, науковим середовищем ЗВО і можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії. Університет опікується проблемами академічної доброчесності як здобувачів, так і НПП, родзинкою є діюча “Школа академічної доброчесності”. Університет приділяє увагу проблемі підвищення фаховості та педагогічної майстерності викладачів, що передбачає як моральні, так і матеріальні заохочення. ЗВО надає аспірантам можливість безоплатного користування інфраструктурою, інформаційними ресурсами та Інтернетом, доступу до репозиторію, електронних журналів, наукометричних баз даних Scopus і Web of Science та публікації результатів досліджень у наукових виданнях ЛНУ ім. Т.Шевченка. Наукове керівництво дисертаційними дослідженнями здобувачів ОНП за спеціальністю 015 Професійна освіта здійснює потужний кадровий склад активних дослідників, спроможних надавати якісні наукові консультації. Стратегією розвитку Університету на 2019 – 2025 рр. передбачено створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В цілому ОНП 015 Професійна освіта відповідає основним критеріям оцінювання якості, але ЕГ вважає за необхідне акцентувати увагу на деяких слабких сторонах, які можна нівелювати при її оновленні. Враховуючи зазначені у звіті зауваження, ЕГ акцентує увагу на наступних недоліках: відсутність зворотного онлайн-зв'язку із зовнішніми стейкхолдерами; незбалансованість розподілу ПРН згідно дескрипторів НРК; поверховість аналізу щорічного опитування здобувачів; недостатність рекомендації сучасних публікацій викладачів у рекомендованих джерелах до опанування ОК; недостатній рівень інтернаціоналізації НПП і здобувачів, відсутність у аспірантів можливості проходження електронного тестування при опануванні ОК; недостатня розвиненість інфраструктури для навчання осіб з особливими освітніми потребами; недостатній рівень моніторингу якості освіти; до оновлення ОНП не

залучаються органи студентського самоврядування. З урахуванням вищезазначеного, ЕГ рекомендує: забезпечити зворотній онлайн-зв'язок із зовнішніми стейкхолдерами; звернути увагу на забезпечення збалансованості розподілу ПРН згідно дескрипторів НРК; здійснювати більш глибокий аналіз результатів опитування здобувачів; внести до рекомендованих джерел актуальні публікації викладачів; сприяти участі НПП і аспірантів у міжнародному стажуванні, міжнародних проектах, грантах, презентації результатів дослідницьких проектів у зарубіжних виданнях; розглянути можливість запровадження електронного тестування; забезпечити доступність всіх категорій осіб з особливими освітніми потребами до освітнього середовища; долучати студентське самоврядування до оновлення ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ознайомившись з документами ЗВО, а саме Стратегією розвитку Університету на 2019 – 2025 роки (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf), у якій значна увага приділяється забезпеченню підготовки конкурентоздатних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку креативності, патріотизму та з метою подальшої реінтеграції тимчасово окупованих територій), цінностей (студентоцентризм; критичне мислення; академічна доброчесність; автономність і свобода; системність та інтеграція; внутрішня й зовнішня відкритість та ін.), пріоритетів стратегічного розвитку Університету, було встановлено, що цілі ОНП узгоджені з місією і стратегією ЗВО та відповідають їм. Стратегічна діяльність Університету, серед іншого, спрямована на цілеорієнтаційні позиції ОНП, які узгоджуються з положеннями Концепції освітньої діяльності Університету, яка задекларована у Статуті університету, п. 1.5. (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>) і полягає в особистісній орієнтації освіти, формуванні національних та загальнолюдських цінностей, створенні рівних можливостей для молоді у здобутті якісної освіти, розробленні й запровадженні освітніх інновацій, розвитку неперервної освіти та освіти впродовж життя. Виходячи із збалансованого поєднання стратегічної діяльності і цілей ОНП, пріоритетами програми визначено особистісну та професійну самореалізацію здобувачів у науково-педагогічній та дослідницько-інноваційній діяльності. Отже, цілі ОНП відповідають місії та стратегії Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Залучення стейкхолдерів до забезпечення якості ОНП передбачено Положенням про відділ управління якістю освітньої діяльності ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/oUwUiHz>), основними функціями якого є аналіз і узагальнення стану освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті, отримання зворотного зв'язку від випускників і роботодавців з питань якості ОП, його аналіз та врахування результатів. У процесі підготовки до проведення експертизи та під час бесід з різними групами стейкхолдерів, ЕГ було встановлено, що їх залучали до формулювання цілей та ПРН ОНП через опитування, круглі столи, семінари, онлайн консультування, засідання кафедри та інші зустрічі. На формування цілей і програмних результатів під час проектування ОНП Професійна освіта (за спеціалізаціями) у 2020 р. вплинули і побажання і пропозиції здобувачів. Так, про необхідність удосконалення академічних і наукових навичок дослідника, що відповідають ПРН 3, виступили Морозова М.В. Ковальова Т.О. <https://cutt.ly/SUfuxw>. Пропозиція додати української мови для посилення ПРН 4 поступила від Морозової М.І. (<https://bit.ly/3sV9MbQ>). Зустрічі із здобувачами підтвердили їх залучення до формування дослідницької, викладацької, мовної компетентностей; індивідуальної траєкторії навчання (розширено перелік ВК з урахуванням запитів здобувачів), що, у свою чергу, вплинуло на формування ПРН 2-6. У процесі розробки та модернізації ОНП було проведено консультації з роботодавцями-директорами/деканами інститутів/факультетів, завідувачами кафедр Університету (Караман О., Шехавцова С., Бадер С., Швирка В., Н. Безбородих С., Бурдун В. та ін.), з представниками адміністрації інших ЗВО (Омельченко С., Пономарьова Г., Цимбал І.) і відзначалась необхідність розширення та удосконалення ОК «Практика», збільшення переліку силабусів ВК для більш ефективного моделювання індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів <https://bit.ly/3eR1pWk>, що дозволило уточнити і розвинути програмні результати ОП стосовно розвитку професійного компоненту у формуванні цілей програми (ПРН 2, 7, 11, 14). Консультації зі стейкхолдерами актуалізували проблему щодо вибору форм залучення роботодавців до реалізації ОНП: проведення лекцій, консультацій, розширення баз експерименту здобувачів,

залучення роботодавців до рецензування наукових публікацій, експертизи та опанування дисертацій. Процес залучення академічної спільноти до визначення програмних результатів навчання ОНП відбувся із залученням авторитетних учених у педагогічній галузі - Харченко С.Я., Караман О.Л., Ваховський Л.Ц. До обговорення цілей та ПРН за ОНП залучені інші стейкхолдери: спілкування з викладачами, науковцями різних регіонів України на науково-практичних конференціях та семінарах дозволило здійснювати обмін інформацією щодо перебігу підготовки НПП вищої кваліфікації, враховувати позицію потенційних вступників на ОНП, що в цілому вплинуло на підсилення ПРН 7, 13, 14, 18, та на цілі ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ з'ясувала, що при розробленні цілей і результатів ОНП, враховувалися тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст; тенденції розвитку ринку праці; регіональний контекст; досвід вітчизняних та іноземних ОНП. Проєктування Цілей та ПРН було сформульовано з урахуванням: Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) (<https://cutt.ly/UUwStTU>), Національної рамки кваліфікацій (<https://cutt.ly/uUwSoeQ>); Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року (<https://cutt.ly/KUwSs6q>); пп. 1.4, 1.5; 1.17; Стратегії розвитку Луганського національного університету імені Тараса Шевченка на 2019–2025 рр. (<https://cutt.ly/HUwSgY2>). Галузевий контекст відображено у ПРН, які орієнтовані на формування професійних і наукових здатностей для здійснення повноцінної науково-педагогічної діяльності за фахом на основі володіння теорією і методикою викладання галузі «Професійна освіта», її навчально-методичного забезпечення; прогнозувати перспективи розвитку вищої професійної освіти з урахуванням її становлення та сучасного стану. Регіональний контекст пов'язано зі стратегічними цілями розвитку Луганської області, що відображено у Стратегії розвитку Луганської області на 2022–2027 рр. (<https://cutt.ly/WUwSErj>), Стратегії ЛНУ імені Тараса Шевченка на 2019–2025 рр. як східного форпосту вищої освіти України, лідера і провідного центру освіти, науки й культури регіону, що готує фахівців для здійснення викладацької та дослідницької діяльності як у період воєнного конфлікту на Донбасі, так і в період після завершення конфлікту, відновлення цілісності України (<https://cutt.ly/YUwSUq1>). При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОНП урахувано: досвід підготовки к.пед.н. зі спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти в Університеті, підготовки докторів філософії за відповідною спеціальністю в ЗВО України: Університеті ім. Альфреда Нобеля (м. Дніпро) (<https://cutt.ly/zUwSArj>), (гарант – проф. Волкова Н. П.); ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний ун-т» (<https://cutt.ly/CUwSFhD>) (гарант – проф. Стешенко В. В.), де запозичено формулювання основних цілей підготовки висококваліфікованого спеціаліста, ЗК, ФК та програмних результатів. Досвід інших ЗВО України враховано під час проведення спільних конференцій, семінарів, засідань спеціалізованих учених рад, стажувань. Також урахувано досвід підготовки фахівців у зарубіжних ЗВО: Жешувському університеті (вивчення досвіду роботи займалась проф. Караман О. Л.) <https://cutt.ly/QUwSJ4x>; Кембриджському університеті (вивчення досвіду підготовки здобувачів освіти у межах 4-денного виїзду викладачів: Савченко С. В., Караман О. Л., Ужченко Д. В.) <http://luguniv.edu.ua/?p=18859>, що вплинуло на розвиток і підсилення ПРН 5, 6, 15, 16, 18) Перевагою ОНП є орієнтація викладачів на сучасні інноваційні технології та методи викладання з урахуванням специфіки ОНП, індивідуалізація науково-дослідної діяльності здобувачів відповідно до їх інтересів та досвіду роботи.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ було проаналізовано відповідність ПРН вимогам Національної рамки кваліфікацій до 8 рівня (доктор філософії) на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>) і, на основі власного аналізу та інформації з відомостей самооцінювання, встановлено відповідність ПРН дескрипторам НРК: знання: (ПРН 01, ПРН 02, ПРН 07, ПРН 08, ПРН 09); уміння: спеціалізовані уміння (ПРН 2, ПРН 7, ПРН 11); започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності (ПРН 3, ПРН 10, ПРН 11, 12, ПРН 17); критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей (ПРН 08, ПРН 10, ПРН 12); комунікація: вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому (ПРН 1, ПРН 3, ПРН 13, ПРН 16); використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях (ПРН 4); відповідальність і автономія: демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності (ПРН 1, ПРН 3, ПРН 17, ПРН 18); здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення (ПРН 1, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 16, ПРН 18). Хотілось би бачити більш збалансований розподіл ПРН за компетентностями НРК для визначення знань, вмінь, комунікацій і автономії і чітко формулювання для коректного визначення: так, наприклад, на комунікацію приходиться лише один ПРН (4 - використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях, в той час, як інші компетентності покривають більша кількість ПРН, проте формулювання в них не визначено чітко для кожній з компетентностей. Наприклад, ПРН 3. Демонструвати навички дослідника, зокрема: аналізувати, систематизувати, критично осмислювати та переосмислювати

інформацію, презентувати результати дослідження усно й письмово з дотриманням принципів академічної доброчесності у своєму формулюванні включає майже всі компетентності, що робить ПРН розмитим і не унікальним для ОК. В цілому, в ОНП 2020 у розділі (пункті) Програмні результати навчання відображено відповідність ПРН дескрипторам НРК (програмні компетентності). Вимоги НРК щодо здатності особи зі ступенем доктора філософії розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, відображено в інтегральній компетентності ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОНП орієнтовані на ринок праці регіону й розвиток наукового потенціалу закладів освіти різного типу. Позиції та потреби стейкхолдерів беруться до уваги у перегляді та оновленні ОНП через опитування, участь у засіданнях кафедр, спільних наукових заходах тощо, що підтверджено на зустрічах зі здобувачами, випускниками, роботодавцями та академічною спільнотою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Стейкхолдери беруть активну участь у формулюванні цілей та ПРН ОНП через засідання, круглі-столи, семінари та інші зустрічі, але, на думку ЕГ, варто було б забезпечити на сторінці аспірантури та докторантури "Підготовка науково-педагогічних кадрів" зворотній онлайн-зв'язок із зовнішніми стейкхолдерами, що сприятиме цілеспрямованій взаємодії саме у реалізації ОНП третього освітньо-наукового рівня. Нерівномірний розподіл ПРН відповідно НРК. Рекомендації: додати вкладку з регулярно оновленим зворотнім зв'язком зі стейкхолдерами на сторінці аспірантури; збалансувати розподіл ПРН для рівномірного підтримання зазначених в НРК компетентностей, посилити використання академічної української та іноземної мови як важливий гуманітарний компонент у професійній діяльності та дослідженнях.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на узгодженість цілей ОНП із місією та стратегією ЗВО, спрямованість ОНП на розвиток науково-педагогічного потенціалу регіону, але відслідковується неповне забезпечення ПРН вимогам НРК, внаслідок чого ЕГ вважає, що критерій 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На підставі аналізу ОНП 2021 та відповідного навчального плану, ЕГ встановлено, що загальний обсяг ОНП становить 60 кредитів ЄКТС, обсяг обов'язкових ОК становить 45 кредитів ЄКТС (75%), вибіркова компонента складає 15 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження третього рівня вищої освіти згідно з частиною 1 статті 91 ЗУ «Про вищу освіту». У ОНП подано таблицю з переліком компонентів та їх логічною послідовністю, вимоги до рівня освіти здобувачів програми; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти. Розподіл змісту ОНП виокремлює цикл дисциплін загальної підготовки (18 кредитів обов'язкових компонентів і 3 кредити вибірових), цикл дисциплін професійної підготовки, загальний обсяг яких становить 27 кредитів, включаючи науково-педагогічну практику (9 кредитів), вибірові компоненти ОНП складають решту (12 кредитів). Аналіз ОНП свідчить про відповідність предметній області спеціальності: теоретико-методологічні та методичні засади науково-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності в галузі професійної освіти: концепції, закономірності, принципи, поняття, які розкривають розвиток та становлення професійної освіти, формують фахову компетентність здобувача; зміст, моделі, технології, форми, методи, прийоми організації освітнього процесу у вищій школі; проектна діяльність у галузі освіти. ОК націлені на формування

визначених в ОНП інтегральної, загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання. У межах предметної області спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) в ОНП представлено обов'язкові (Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої професійної освіти – 6 кредитів, Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень – 6 кредитів, Теорія і методика викладання освітньої галузі «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» - 6 кредитів, Практика – 9 кредитів) та вибіркові ОК (Аксіопедагогіка, Конкурентоспроможність майбутнього фахівця, Педагогіка партнерства в умовах НУШ, Педагогічна майстерність викладача ЗВО, Теорія і технологія розвитку системного мислення, Технологія розвитку критичного мислення в модернізації освітнього процесу – загалом 12 кредитів), що націлені на формування важливих фахових компетентностей. ОК загального циклу забезпечують оволодіння загальнонауковими (Філософія науки – 6 кредитів), мовними компетентностями (Академічне письмо українською та іноземною мовами – 6 кредитів), сприяють формуванню універсальних навичок (Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності – 6 кредитів), у тому числі soft skills.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Під час опрацювання ОНП 2020, наданого навчального плану, експертна група встановила загалом відповідність розподілу блокам компетентностей (здобуття глибинних знань із спеціальності, оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, набуття універсальних навичок дослідника, здобуття мовних компетентностей) згідно Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах). Проте ЕГ виявила відхилення від рекомендованого обсягу кредитів ЄКТС і змістовного розподілу по блокам компетентностей, зокрема блок іншомовних компетентностей (англійською або іншою) представлений інтегрованим ОК «Академічне письмо українською та іноземною мовами» в обсязі 6 кредитів, де на аудиторну роботу відводиться 24 години на українську мову і 24 години на англійську мову, і, відповідно, 132 години на самостійну роботу (силабус ОК http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/syllabus_akadem_pysmo_ukr_inoz.pdf). ЗВО надано обґрунтування такого навантаження (відповідь на запит 2 до позиції 4). З аналізу програми експертною групою, загальні компетентності володіння академічною українською та іноземною мовою потребують балансу формування програмного результату навчання за умови пропонування для вибору кількох різних ОК в іншомовному блоці, які спрямовані на досягнення програмного результату навчання. Програмні результати навчання, заявлені в ОК, не повною мірою покриваються змістовним компонентом згідно силабусу ОК, як то вивчення правопису (тема 14), або написання резюме (тема 5), що не збагачує програму для опанування мовної компетентності рівня B2+ згідно Концепції розвитку англійської мови у вищих навчальних закладах (<https://bit.ly/329h2pV>). ЕГ встановила, що практично усі ОК програми мають однакові ПРН, що не завжди покривається змістовним наповненням дисциплін (наприклад, в силабусі ОК «Академічне письмо українською та іноземною мовами» ПРН 4. Вільно спілкуватись (українською та/або іноземною мовою) з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань з колегами не покривається змістом тем: ТЕМА 14. Spelling. ТЕМА 15. Capitalization. ТЕМА 18. Letters - побудова і зміст такого контенту не відповідає рівню і цілям програми третього рівня освіти. Взагалі немає забезпечення таких результатів навчання як: ПРН 12. Проводити теоретичне та емпіричне дослідження, розробляти та застосовувати діагностичний інструментарій, аналізувати, узагальнювати та презентувати результати досліджень, обґрунтовувати висновки. ПРН 13. Апробувати результати наукового дослідження, поширювати та впроваджувати їх у широку практику роботи за спеціальністю. ПРН 18. Уміти прогнозувати перспективи розвитку вищої професійної освіти з урахуванням її становлення та сучасного стану). Варто зазначити, що структурно-логічна схема, представлена в п.2.2, виграла б більше з наочною демонстрацією повного циклу ОК, враховуючи прореквізити і кореквізити та їх взаємозв'язок з компонентами ОНП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналізуючи зміст ОНП, навчальний план, силабуси та РП було встановлено відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). За відсутності стандарту, ЕГ керувалась п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, де зазначено, що ОНП третього рівня повинна включати 4 компоненти, які забезпечують набуття компетентностей зі спеціальності. Проте, за обґрунтуванням ЗВО, ОП було поділено за таким принципом: Цикл загальної підготовки, який включає Обов'язкові компоненти ОНП (ОК1 Філософія науки, ОК2 Академічне письмо українською та іноземною мовами і ОК3 Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності) і Цикл професійної підготовки (ОК4 Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої професійної освіти, ОК5 Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень, ОК6 Теорія і методика викладання освітньої галузі «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» ОК7 Науково-педагогічна практика. Проте, враховуючи голістичний підхід та інтегральний погляд на збалансованість в контексті загального часу навчання, ЕГ бачить можливість досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у

обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО передбачено ряд можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії. На зустрічах гарант, здобувачі зазначили, що її формування розпочинається ще від моменту вступу, коли абітурієнти готуються до презентації дослідницької пропозиції. Аспіранти розповіли, що обирають наукового керівника і напрям дослідження, враховуючи їх наукові інтереси. Також вони зазначили, що мають можливості участі у неформальній освіті, програмах академічної мобільності тощо. Аспірантам надається можливість вибору навчальних дисциплін, що передбачено Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти на здобуття доктора філософії та доктора наук <http://surl.li/uruc>, пп. 4.4-4.5. Відповідно до Положення (п. 3.2), а також Процедури обрання студентами дисциплін вільного вибору (<http://surl.li/urput>), відділ аспірантури після зарахування першокурсників до аспірантури доводить до їхнього відома перелік дисциплін за вільним вибором, інформація про які знаходяться на сайті університету у вільному доступі (<http://surl.li/azufw>). Протягом 1– 2-го тижнів навчання аспіранти подають до відділу аспірантури заяву з переліком обраних ними дисциплін. Відділ аспірантури формує групи, складає розклад занять (лекції та практичні заняття). Викладач кожної дисципліни оприлюднює на Освітньому порталі Університету навчальний матеріал для самостійного вивчення аспірантами з кожної дисципліни. Зустрічі підтвердили, що здобувачі мають право обирати навчальні дисципліни, які запропоновані для інших рівнів вищої освіти та пов'язані з тематикою дисертації, за погодженням з науковим керівником і директором навчально-наукового інституту/деканом факультету. Дієвість зазначеного порядку засвідчило і опитування здобувачів (<https://cutt.ly/YU6p6du>). Проаналізувавши перелік вибіркових дисциплін, ЕГ прийшла до висновку, що аспірантам пропонується досить широкий вибір дисциплін загального циклу http://luguniv.edu.ua/?page_id=63945 (одна із 11 запропонованих дисциплін з теорії розвитку соціальних навичок). Проте силабуси дисциплін відображають лише суху теоретичну підготовку з слабким практичним підходом у формуванні сучасного науковця, наприклад: Сучасна наукова революція, Соціологія культури, Теорія мовної комунікації не виглядають практично привабливими. Для вибору дисциплін професійного циклу вибір не дуже широкий: так, аспіранти вибирають 4 дисципліни з 7 запропонованих для 015 ОП, які більшістю спрямовані на розвиток soft skills, як і дисципліну загального циклу (наприклад, Конкурентоспроможність майбутнього фахівця схожа на Педагогічна майстерність викладача і на Особистий бренд сучасного науковця та викладача закладу вищої освіти з загального циклу, Теорія і технологія розвитку системного мислення виглядає схожою на Технологію розвитку критичного мислення в модернізації освітнього процесу).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та НП спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями) третього рівня вищої освіти в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» передбачають ОК «Практика» обсягом 9 кредитів ЄКТС, організація і проведення якої регулюються Положенням про організацію і проведення практик здобувачів вищої освіти (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52694), процедурою організації практики (<https://bit.ly/3sMjnlf>), Робочою програмою ОК «Практика» (<https://bit.ly/3qF15zC>). Практика зорієнтована на формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» готовності до науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти різних рівнів акредитації. Провідними завданнями практики є: формування умінь щодо планування та організації навчально-методичної роботи викладача (у межах окремого заняття, теми, курсу); формування умінь будувати освітній процес на засадах використання сучасних методів та засобів навчання; формування умінь реалізовувати індивідуальну стратегію розвитку студента; формування готовності аспірантів до здійснення соціально-гуманітарної роботи зі студентами та студентськими групами. Базами для проходження практики є кафедри Університету. Практиці передують теоретичний курс Теорія і методика викладання освітньої галузі "Професійна освіта (за спеціалізаціями)" в ОП 2020 року (Інноваційні педагогічні технології у сучасній вищій освіті в ОП 2021 року), спрямований на формування викладацької компетентності здобувачів. Згідно аналізу компетентностей ОП, практична підготовка формує результати навчання, спрямовані на професійно-практичну діяльність на відміну від ПРН, які характеризують теоретичні ОК. Згідно п.3 Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти <https://cutt.ly/eY6fFJI>, базами практики є підприємства, організації, заклади освіти всіх рівнів, установи та ін.), організаційний, науково-технічний рівень та матеріальна база яких відповідають вимогам програми практики. З аналізу ж ОК з точки зору практичності для майбутньої професійної діяльності, ЕГ дійшла висновку, що окрім теоретичного курсу перед практикою варто б було розширити спектр і кількість професійно-спрямованих компонентів в обов'язкових освітніх компонентах. Натомість, ОК з циклу професійної підготовки Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої освіти значно перетинається з філософським компонентом, а гуманітарний мовний компонент не розділений на українську та англійську мови. У вибіркових дисциплінах ОК Сучасні кількісні методи аналізу даних мають практичну цінність для проведення наукових досліджень. Роботодавці підтвердили зміст витягів з протоколів обговорення цілей і завдань практичної підготовки, а також зазначено в цілому готовність для працевлаштування до 50% випускників.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОНП, силабуси ОК, матриці відповідності компетентностей освітнім компонентам дозволив встановити, що всі обов'язкові ОК забезпечують формування різної кількості загальних компетентностей. ОНП була спроектована з урахуванням інтересів роботодавців, сучасних вимог до конкурентоспроможного фахівця та навичок, якими він має володіти, зокрема soft skills (критичне мислення, креативність, здатність до роботи в команді, ефективної взаємодії, емоційний інтелект) як універсальних професійних навичок. Soft skills формуються у здобувачів з ОК, зокрема:

критичне мислення (Філософія науки, Актуальні проблеми теорії, історії та практики вищої професійної освіти, Методологія і технологія НПП, Теорія і методика викладання освітньої галузі "Професійна освіта (за спеціалізаціями)"); навички партнерської взаємодії (Академічне письмо українською та іноземною мовами, Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності, Теорія і методика викладання освітньої галузі "Професійна освіта (за спеціалізаціями)"); креативність (Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності, Теорія і методика викладання освітньої галузі "Професійна освіта (за спеціалізаціями)", Практика). Формуванню soft skills в освітньому процесі сприяє використання інтерактивних методів, зокрема: методи розвитку критичного мислення, методи інтерактивної, діалогової технологій навчання; поточного селфі-аудиту, самодіагностики особистісних та професійних якостей. Серед вибіркового дисциплін в Університеті здобувачам пропонується ОК «Soft Skills сучасного фахівця».

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для третього рівня вищої освіти відсутній. В освітньо-науковій програмі «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для здобувачів третього рівня вищої освіти, що була оновлена у 2021 році, враховано професійний стандарт на групу професій «Викладач закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 №610). З аналізу ЕГ, ОП відтворює загальні і фахові компетенції для професійної і наукової майбутньої діяльності, зазначені у професійному стандарті (ЗК 01-08), на основі яких розроблені ЗК, ФК і ПРН. В основу ОП покладені професійні компетентності доктора філософії (В, Г, Ж) з підтримкою комунікаційних компетенцій, інноваційних методів викладання, розвитком soft skills, які є інтегрально пов'язані з рештою компетенцій. Так, ПРН ОП співвідносяться з ЗК стандарту таким чином: ЗК 1 - ПРН 1, 2; ЗК 2 - ПРН 3,10; ЗК 3 - ПРН 4, 17; ЗК 4 - ПРН 16; ЗК 5 - ПРН 5, 10, 11, 13; ЗК 6 - ПРН 14; ЗК 7 - ПРН 6, 10, 14; ЗК 8 - ПРН 11, 15, 16, 18.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвіднесення обсягу окремих ОК ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (п.6). (<https://cutt.ly/3Utr6tN>). Трудомісткість навчальної роботи аспірантів обчислюється в кредитах ЄКТС, де його ціна становить 30 академічних годин. На один навчальний рік відводиться 60 кредитів ЄКТС, за семестр – 30 кредитів відповідно (згідно навчального плану). Проаналізувавши розподіл навчального часу за різними видами роботи, представленого у робочих програмах освітніх компонентів, ЕГ зазначає, що всі ОК додержуються рекомендації п. 2.8 <https://cutt.ly/oUto7Yh>, де аудиторне навантаження становить не менше 1/4 навчального часу, а на самостійну роботу відведено не більше 3/4 навчального часу кожного ОК, наприклад, загальна кількість 180 годин, де аудиторні заняття складають 48 годин (24 лекцій і 24 практичних). Отже, у процесі підготовки здобувачів використовується студентоцентризований підхід з урахуванням оптимального навчального навантаження на аспіранта протягом навчального року та в межах кожного ОК. За результатами зустрічей зі здобувачами й випускниками ЕГ встановила, що навантаження здобувачів є унормованим й достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За освітньо-науковою програмою Професійна освіта (за спеціалізаціями) підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти наразі не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивною характеристикою практичної підготовки є відповідність сфері професійної діяльності з урахуванням останніх тенденцій ринку праці. ОП пропонує широкий спектр вибіркового дисциплін для розвитку soft skills.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема ОНП подана у вигляді таблиці, що чітко відображає порядок вивчення ОК, але взаємозв'язки не відображені у повній мірі. З розподілом змісту блоків компетентностей, іншомовний компонент, виражений дисципліною «Академічне письмо українською та іноземною мовами», виявляється досить слабким, продубльованим в блоці універсальних навичок дослідника, що не в повній мірі забезпечує траєкторію підготовки дослідника в світову академічну спільноту. Але, враховуючи голістичний підхід та інтегральний погляд на збалансованість, розподіл у такий спосіб може забезпечити якість ОП. Іншими недоліками є незабезпеченість ПРН змістовним компонентом та непоказова структурно-логічна схема. ОК можуть дублювати контентне спрямування. Частка ОК не виглядає практично привабливими. Рекомендації: розподілити блоки компетентностей згідно законодавчих рекомендацій, забезпечити виконання ПРН належно сформульованими темами змісту ОК, додати зв'язки у компонентах структурно-логічної схеми та переглянути форму її подання, додати практично орієнтовані компоненти для розвитку професійних навичок сучасного науковця.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони, відповідність обсягу, змісту і структури ОНП вимогам законодавства та спеціальності, належну практичну підготовку для подальшої професійної діяльності, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття соціальних навичок, ЕГ вважає, що ОНП у цілому відповідає критерію 2 з незначними недоліками, що стосуються розподілу змістовного компоненту і аудиторного навантаження дисциплін, але не порушують діючу нормативну базу і не ускладнюють отримання освітніх послуг. Рівень відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

За результатом вивчення матеріалів, розміщених на офіційному сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», було встановлено, що на сторінці Приймальної комісії розміщені Правила прийому до аспірантури ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» для здобуття наукового ступеня доктора філософії, Перелік спеціальностей, Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціальностями, Обсяг підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру за рахунок бюджетного фінансування, Питання до вступних іспитів до аспірантури, Розклад вступних іспитів в аспірантуру, <https://cutt.ly/pUqx6sk>, що не містять дискримінаційних положень та надають рівні можливості всім бажаючим і є чіткими та зрозумілими. Варто зазначити, що у переліку спеціальностей (http://luguniv.edu.ua/?page_id=50468) викладено програми вступних іспитів, які визначаються особливостями отримання кваліфікацій. На думку ЕГ, варто б було більш прозоро прописати критерії оцінювання, конструкт перевірки та надати більш детальну специфікацію оцінювання.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому до ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/pUqx6sk>, вступ відбувається на конкурсній основі за наявності у вступника освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, зараховуються бали вступних іспитів із спеціальності та іноземної мови (усні випробування). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови і під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом (п.6 Правил прийому <https://cutt.ly/CUqnDw8>). Відповідно до Правил прийому, особи, які вступають до аспірантури 015 Професійна освіта з іншої галузі знань (спеціальності), складають вступне випробування з Філософії (у формі тестування), Іноземної мови і Спеціальності, що включає питання з Загальних основ педагогіки, Історії педагогіки, Теорії виховання, Дидактики, Основ педагогічної майстерності (у формі співбесіди). Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, нараховуються додаткові бали за навчальні та наукові досягнення у період останніх трьох років. Порядок їх нарахування визначається Правилами прийому п.6. Коефіцієнт вступного іспиту зі спеціальності складає 0,5, з іноземної мови та філософії - коефіцієнт вступного іспиту складає 0,25. Вступники, які мають наукові публікації, затверджену на вченій раді Університету тему наукового дослідження або успішно закінчили магістратуру, отримавши диплом магістра з відзнакою, мають право на першочергове зарахування у разі одержання однакової кількості балів. Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської

мови дійсним сертифікатом міжнародних тестів не нижче рівня B2, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. ЕГ радить більш уважно поставитися до наповнення програм для вступних випробувань – майже однакові питання з професійного іспиту зі спеціальності 015 і 011, відсутні запитання з німецької мови у програмі з іноземної мови. Розклад вступних іспитів в аспірантуру зазначає один потік у вересні кожного року.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проаналізувавши офіційну інформацію на сайті, ЕГ доводить, що Положення про підготовку здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (п.3.4.) (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_pidgot_doctor_filosofy_may2020.pdf), Процедура визнання результатів навчання (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_prot_zabezp_yakist_oscivta.pdf) регламентують питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (наукових установах) у межах реалізації права на академічну мобільність. Аспірант подає заяву про визнання результатів навчання, оригінали документів, що підтверджують вивчення ним відповідних освітніх компонентів. Відповідно до процедури, результати навчання, отримані в інших ЗВО, зараховуються за умови відповідності ОНП, а також за результатами аналізу наданих документів, співбесіди зі студентом, інформаційних пакетів/силабусів інших ЗВО (за наявності), що здійснює викладач, який відповідає за освітній компонент, за погодженням із завідувачем кафедри. На даній програмі випадків перезарахування ОК, отриманих в інших закладах і в академічній мобільності, у здобувачів не було. Проте, гарант і викладачі ОП надали сертифікати участі у міжнародних заходах з підвищення кваліфікації, неформальної освіти (на запит 1 ЕГ до позиції 3; 8; 16.pdf).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Вивчивши офіційну документацію і отримавши результати зустріч, ЕГ підтверджує, що питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, регламентуються Положенням про підготовку здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://cutt.ly/aUqEK3Y>), Процедурою визнання результатів навчання (<https://cutt.ly/6UqEVhS>). Аспірант подає заяву про визнання результатів навчання у неформальній освіті (спеціалізовані курси, навчання за програмами академічної мобільності, тренінги, курси підвищення кваліфікації, он-лайн курси від Prometheus, Coursera, Edex, EdEra тощо), оригінали документів (сертифікати, свідоцтва з зазначенням номеру та кількості годин й кредитів та ін.). Визнання таких результатів дозволено для ОК, які передбачені навчальним планом у поточному або наступному семестрах, та відбувається за підсумками роботи спеціально створеної предметної комісії, до якої входять гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач, та викладачі, які відповідають за освітній компонент, запропонований до перезарахування. Здобувач, який підтвердив рівень знання іноземної мови дійсним сертифікатом тестів на рівні С1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право: на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП, як таких, що виконані в повному обсязі; на використання обсягу навчального навантаження з набуття мовних компетентностей для здобуття інших компетентностей. Результати зустріч підтвердили окремі випадки перезарахування блоків і тем з ОК. Проте, на даній ОП не було випадків зарахування тестів на рівні С1 відповідних кредитів. Натомість, аспірантура зараховує сертифікати B2 як вступний іспит з іноземної мови, але не з сертифікованого ряду міжнародних установ, а з мовних курсів (аспірант Пилипась Дмитро <https://cutt.ly/CUtqbtO>, Дубовой Володимир <https://cutt.ly/uUtqLOP>, Гордієнко Павло <https://cutt.ly/pUtqw6c>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за цією ОПП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, й на сайті аспірантури та враховують особливості самої освітньої програми. Правила прийому забезпечують доступ до навчання на третьому рівні за неупередженим конкурсом, що підтвердили й аспіранти на зустрічах. Відділ аспірантури зараховує вступні іспити з англійської мови у ЗВО розроблені правила визнання результатів навчання, отриманих у інших закладах та неформальній освіті, які мали практичне застосування на даній ОНП, що, на думку ЕГ, є позитивними практиками реалізованими на ОНП “Професійна освіта”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Система оцінювання вступних випробувань має бути більш прозорою, зрозумілою для здобувачів. Програми вступних екзаменів потребують оновлення як змістовної частини, так і списку літератури з охопленням усіх зазначених напрямків в іспитах. Програма б виграла більше, якби вступні випробування відбувались в інтегральній формі з можливістю перевірки більшого складу навичок. Рекомендації: представити прозору систему вимог і оцінювання в програмах вступних екзаменів із зрозумілим конструктом і критеріями, оновити списки літератури, додати більш специфічні для дисциплін питання, упорядкувати систему представлення інформації на сайті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи позитивні практики сторони, загальну відповідність Положенню до вступу в аспірантуру, розроблену правову базу для зарахування формальної і неформальної освіти, відкритість до участі в академічній мобільності, ЕГ вважає, що ОНП у цілому відповідає критерію 3 з незначними недоліками, що стосуються критеріїв оцінювання і особливостей спеціальних дисциплін, але не ускладнює отримання освітніх послуг. Рівень відповідності В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітня складова підготовки аспірантів реалізується, згідно п. 3.3 Положення про організацію освітнього процесу... (<https://cutt.ly/YUtYQ1N>), де передбачено поєднання навчальної, дослідницької, самостійної роботи та практики з використанням різноманітних форм і методів роботи: лекції, практичні та семінарські заняття, сам. робота, консультації, інд. заняття, практ. підготовка, поточний і підсумковий контроль. Під час карантину навчальний процес здійснювався згідно Положення про дистанційну роботу (<https://cutt.ly/UUtYUrE>). Методи і форми навчання за кожним ОК сприяють досягненню заявленим у ОНП цілей та ПРН; відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи й спрямовані на формування суб'єктної позиції здобувача в освітньому процесі. У силабусах до кожного ОК чітко вказано, які саме форми та методи роботи передбачено. Аналіз силабусів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77755&lang) та зустрічі з НПП і аспірантами дозволили дійти висновку, що досягненню ПРН сприяють такі методи, як дискусія, кейс-стаді, тренінги, навчальний проект, есе, робота з медіатекстами тощо. Щодо науково-дослідної роботи, було з'ясовано, що на ОНП використовуються наукові і науково-практичні конференції, семінари, тренінги, публікації, круглі столи тощо. Аналіз табл. 3 “Матриця відповідності ПРН...” показав, що перевага надається методам, які ґрунтуються на співтворчості, співробітництві, сприяють особистісному розвитку аспірантів, їх самоактуалізації як в освітньому, так і дослідницькому процесах, орієнтовані на індивідуалізацію і диференціацію навчання. Наприклад: ОК “Теорія і методика викладання освітньої галузі “Професійна освіта”, що забезпечує ПРН 1, 2, 3, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18 цілком слушно реалізується шляхом використання методів роботи з медіасобами, моделювання, інтерактивного, проблемного навчання, проектної діяльності. На ОНП регулярно проводиться опитування аспірантів щодо задоволеності формами і методами навчання. Згідно їх результатів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006) та інформації від здобувачів, констатовано високий рівень. Зустріч з НПП дозволила пересвідчитись, що принципи академічної свободи в ЛНУ дієві: викладачі можуть на власний розсуд обирати зміст, методи, форми викладання, наук. роботи; використовувати результати власних наук. досліджень під час публічних виступів, у змісті ОК, при укладанні навч. посіб. У Процедурах забезпечення якості освіти (http://luguniv.edu.ua/?page_id=574509) закріплено принципи і норми акад. свободи, а саме: автономію освітньої траєкторії (можливість вибору дисциплін (<https://cutt.ly/JUtYF2m>), право вільного вибору теми наук. досліджень, наук. керівника, бази практики, право на академічну мобільність, неформальну освіту, формування інд. планів, висловлення своєї думки та наукової позиції.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Аспіранти мають вільний доступ до інформації про освітній процес: на сайті відділу аспірантури та докторантури ЛНУ ім. Т.Шевченка (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69207) розміщена ОНП, з якої здобувачі ще до початку навчального року можуть дізнатись про цілі, зміст, очікувані результати навчання; навчальні плани надають інформацію щодо ОК, порядку їх вивчення та форм підсумкового контролю (<https://cutt.ly/yUtYC4L>); з силабусів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77755) можуть дізнатись про мету, зміст дисципліни, види робіт, результати навчання, завдання для самостійної роботи, види проміжного та підсумкового контролю, порядок та критерії оцінювання навчальних досягнень. Під час зустрічі з фокус-групою аспірантів, ЕГ пересвідчилася, що інформація

щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК, форми організації освітнього процесу надається на організаційних зборах на початку навчального року, де присутні гарант ОНП, завідувач кафедри, група забезпечення ОК. На початку вивчення ОК викладачі також презентують теми дисципліни, роз'яснюють цілі, очікувані результати навчання, форми і методи викладання, критерії оцінювання навчальних результатів; надають конспекти лекцій, презентаційні матеріали, плани практичних занять, методичні рекомендації до їх виконання, програми практик, контрольні питання до підсумкових видів контролю (у друкованій та електронній формі). Аспіранти мають вільний доступ до інформаційних ресурсів: Навчально-методичні комплекси ОК розміщені на освітньому порталі Університету відповідно до Положення про освітній портал (<https://cutt.ly/JUtY9zO>), здобувачі можуть консультиватись з викладачами, науковими керівниками, гарантом ОНП, завідувачем аспірантури та докторантури як очно, так і за допомогою електронної пошти чи інших засобів зв'язку. Контакти для оперативної інформаційної взаємодії та фідбеку представлено на освітньому порталі, силабусах ОК (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77755). Здобувачі засвідчили зрозумілість, вичерпність, доступність інформації; вони знають, де з нею можна ознайомитись. Результати їх опитування показали високий рівень задоволення поінформованості щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК (<https://cutt.ly/fUtY5WR>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП забезпечується під час опанування освітньої складової завдяки можливості вибору навчальних дисциплін, які за змістом відповідають науковим інтересам здобувачів. У випадку, якщо вибіркової дисципліни, які відповідають темі наукового дослідження аспіранта, ОНП не може запропонувати, аспірант обирає дисципліну з бакалаврського чи магістерського рівня. Залучення аспірантів до виконання НДР здійснюється у межах різних наукових тем: «Система підготовки професійно компетентних фахівців з дошкільної та початкової освіти» 0104U005504; «Теоретичні та методичні основи вдосконалення спортивно-педагогічної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в різних видах спорту» 117U005557; «Суб'єкт-суб'єктна взаємодія в системі формування лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів іноземних мов» 0117U002738; «Професійна підготовка фахівців з романо-германських мов у міжкультурному просторі: виклики сьогодення» 0121U112872; «Культурологічні та педагогічні проблеми підготовки майбутніх дизайнерів» 0117U005555; «Якість сучасної освіти: теорія, моніторинг, технології» 0117U002854; «Формування професійної компетентності студентів музичних спеціальностей у вищих навчальних закладах» 0112U002730. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП здійснюється через залучення здобувачів у різні форми дослідницької діяльності (інф.-пошукові проекти; моделювання (навчальне, наукове); аналіз публікаційного масиву, роботу з наукометричними базами даних (<http://libr.luguniv.edu.ua/?cat=13>); підготовку наукових публікацій. Наприклад, під час опанування ОК1 здобувачам пропонується проаналізувати літературу з проблеми синергетичного підходу, визначити його місце у структурі власного дослідження та обґрунтувати свою позицію; при опануванні ОК3 - оформити науковий проект згідно алгоритму; при опануванні ОК2 - проаналізувати наукові розвідки іноземною мовою, які дотичні до теми дослідження аспіранта; ОК5 - оформити статтю/тези відповідно напряму власного дослідження. Аспіранти отримують наукову інформацію у цифровому репозиторії Унту (<http://dspace.luguniv.edu.ua>), з бібліотечного сайту (<http://libr.luguniv.edu.ua>). Аспіранти також беруть участь у наук.-пр. конф. (http://luguniv.edu.ua/?page_id=19716), зокрема “Суч. наука та освіта: стан, проблеми, перспективи”, “Суч. технології виробництва і професійної освіти: тенденції та інновації” та ін. Систематично, з періодичністю два рази на рік, про результати своїх досліджень аспіранти звітують на наукових семінарах. Їх наукові доробки розміщені в портфоліо на сайті аспірантури (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77463). Здобувачі безоплатно публікують результати власних досліджень у наук. журналі «Education and Pedagogical Sciences.» (<http://eps.luguniv.edu.ua/index.php/eps>), наук. зб. «Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка» (<http://visnyk.luguniv.edu.ua>), ел. вид. «Наук. вісник Донбасу» (<http://nvd.luguniv.edu.ua>), які включено до переліку наук. фах. видань (кат. В).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Діючі в ЛНУ Положення: Про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/VUtUyBG>), Про внутрішню систему забезпечення якості освіти <https://cutt.ly/rUtUdwl>, Про робочу програму (<https://cutt.ly/mUtUjc9>); Процедури: Оцінки якості освітньої програми та внесення змін до неї, Розроблення й затвердження робочої програми ОК на основі результатів контрольних заходів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=574509) регламентують процес оновлення як ОНП, так і відповідних ОК. Викладачі укладають РНП, які підлягають щорічному перегляду. Оновлення відбувається наприкінці навчального року за ініціативою викладача та з урахуванням наукових інтересів здобувачів, наукових досягнень і сучасних практик у галузі професійної освіти на засадах принципів академічної свободи. Наприклад, змістове наповнення ОК 1 репрезентовано науковими здобутками доктора соціологічних наук, професора І. Кононова в галузі філософії та соціології (<https://cutt.ly/IUtUbRh>); ОК 2 доповнено модулем «Академічне письмо українською мовою» (<https://cutt.ly/UUtUQ3W>), розширено коло питань щодо сутності та напрямів реалізації академічної доброчесності суб'єктів навчальної та наукової діяльності, що висвітлюються в ОК 3 “Управління наук. проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності” (<https://cutt.ly/FUtUU4R>). ЕГ встановила, що при оновленні ОНП і ОК враховується думка здобувачів, які висловлюють її при он-лайн опитуванні (<https://cutt.ly/IUtUSfo>), обговоренні з викладачами, спілкуванні з гарантом ОНП, а також побажання роботодавців (<https://cutt.ly/XUtUHhH>). В освітній процес за ОНП 015 Професійна освіта

впроваджуються результати дисертаційних досліджень (наук. керівники: проф. С. Харченко, проф. Караман, проф. С. Бадер, проф. С. Шехавцова). Викладачі ОНП беруть участь у науково-професійних спільнотах України, керівництві наукових тем (І. Кононов - член Соціологічної Асоціації України, керівник наукових проєктів «Масова свідомість мешканців Донбасу періоду суспільної кризи, війни і суспільного відновлення» (№ 0113U001778), Кросрегіонального дослідження «Життєві світи Сходу і Заходу України: кроки назустріч» (грант Альбертського університету, Канада); С. Вовк - член Спільноти краєзнавців України, керівник наукового проєкту ДФ фундаментальних досліджень України «Збройне насилля в системі владних відносин». Вищезазначене дозволяє стверджувати, що викладачі оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, а також пропозицій і зауважень стейкхолдерів. Поряд з цим рекомендовані джерела в силабусах ОК1, ОК 3, ОК7 не містять сучасних публікацій викладачів зазначених ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЛНУ ім. Т.Шевченка активно залучений до процесів інтернаціоналізації вищої освіти, їх імплементації в навчання, викладання та наукові дослідження, що регламентовано Статутом університету (<https://cutt.ly/kUtUZ6e>), Стратегією розвитку... на 2019-2025 рр. (<https://cutt.ly/pUtU2w5>), Положенням про реалізацію проєктів програм міжнародної співпраці ЄС та управління коштами грантів (<https://cutt.ly/dUtU5yo>). НПП беруть участь у міжнародних проєктах («Розбудова структур надання послуг та освітнього потенціалу для психосоціального забезпечення у Східній Україні» (Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH); «Інтенсифікація впливу вчителів Луганської області на процеси примирення і встановлення миру» у межах проєкту «EU Support to Displaced Higher Education Institutions in the East of Ukraine»; «Управління інтернаціоналізацією українських закладів вищої освіти в рамках німецько-українського академічного співробітництва 2020 – 2021 р.») (http://luguniv.edu.ua/?page_id=76901). Університетом укладено договори з ЗВО та науковими установами зарубіжжя: Британською Радою, Жешувським університетом, Університетом ім. Яноша Длугоша (Республіка Польща); Балтійською міжнародною академією (Латвія); Ланьчжоуським політехнічним університетом (КНР) та ін. (http://luguniv.edu.ua/?page_id=62602). НПП залучені до міжнародних проєктів («Розбудова структур надання послуг та освітнього потенціалу для психосоціального забезпечення у Східній Україні» (Німеччина); «Інтенсифікація впливу вчителів Луганської області на процеси примирення і встановлення миру» у межах проєкту «EU Support to Displaced Higher Education Institutions in the East of Ukraine»; «Управління інтернаціоналізацією українських закладів вищої освіти в рамках німецько-українського академічного співробітництва 2020 – 2021 р.»), інформація про які представлена на сайті (http://luguniv.edu.ua/?page_id=7469). Публікації в журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science, мають такі НПП, що викладають на ОНП, як С.Бадер, І.Кононов, С.Харченко, С.Шехавцова. Проте інші викладачі не мають публікацій у вищезазначених НМБ. Три викладачі групи забезпечення ОНП пройшли зарубіжні стажування за останні 5 років: С. Бадер (Польща, 2021 р.), С. Вовк (Польща, 2021 р., Латвія, 2021 р.), С. Шехавцова (Чеська республіка, 2018 р., Фінляндія, 2020 р.). Але ряд викладачів (Харченко С., Кононов І., Нікітіна А., Моїсеєнко О.) стажування за кордоном не проходили. Лише здобувачка Шкарлет В. проходила навчання в онлайн-університеті EU Study Days in Ukraine (березень-червень 2021). Інші аспіранти зарубіжних стажувань не проходили. Були учасниками зарубіжних науково-практичних конференцій (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77463) здобувачі ОНП Морозова М., Сіненко К., Гордієнко П., Малькова Я., Дубова Я., Чжоу Сюїлін, Лі Сяося. Інші здобувачі не були дотичними до міжнародної наукової діяльності. Вищезазначена інформація була підтверджена під час зустрічей з фокус-групами.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню ПРН ОНП, відповідають концепту студентоцентричності та принципам академічної свободи, що забезпечується реалізацією наукових інтересів як здобувачів, так і НПП. Інформація щодо цілей, змісту ПРН, критеріїв оцінювання в межах ОК надається вчасно і вона є зрозумілою та доступною. ЗВО здійснюється забезпечення поєднання навчання і досліджень; систематичне оновлення змісту ОК на підґрунті наукових досягнень і сучасних практик у галузі. Навчання і викладання на ОНП тісно пов'язане з інституційною політикою та стратегією інтернаціоналізації. Позитивним є врахування потреб аспірантів при складанні графіку навчального процесу і розкладу занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендовані джерела у ряді силабусів навчальних дисциплін не містять публікацій викладачів ОНП. Потребує посилення інтернаціоналізація діяльності аспірантів і НПП. Рекомендації: доповнити рекомендовані джерела до вивчення дисциплін сучасними публікаціями викладачів; посилити рівень інтернаціоналізації НПП і аспірантів, сприяти їх участі у міжнародному стажуванні, міжнародних проєктах, грантах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Сприяння форм і методів навчання і викладання досягненню заявлених в ОНП цілей та ПРН, відповідність вимогам студентоцентрованого освітнього процесу і принципам академічної свободи; імплементація дослідницької компоненти у навчальний процес; систематичне оновлення змісту освіти ОНП відповідно до сучасних тенденцій розвитку науки і запитів стейкхолдерів, проте недостатня інтернаціоналізація діяльності НПП та аспірантів, що не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання, дозволяє констатувати відповідність 4 критерію рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи регламентуються Положенням про організацію навчального процесу (<https://cutt.ly/GUtlInR>), де чітко прописано види контролю та наведено систему оцінювання за національною шкалою, відсотковою та шкалою ЄКТС, а також п. 3.6 Положення про підготовку здобувачів...(<https://cutt.ly/LUtlA7H>), де зазначено, що оцінювання ПРН аспірантів здійснюється за рейтинговою системою. ПРН відображені в ОНП (<https://cutt.ly/QUtlhQ8>), з ними можна ознайомитись на сайті ЛНУ. Результати навчання, проміжний і підсумковий контроль, відповідність ПРН компетентностям, визначеним ОНП, інформація щодо розподілу балів, які можуть отримати здобувачі, зазначені в силабусах дисциплін (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77755). У силабусах дисциплін міститься підпункт «результати навчання», він поділяється на два функціональні блоки – загальні та спеціальні компетентності. Відповідно до них вибудовуються критерії до оцінки знань здобувачів освіти. У підпункті «Критерії оцінювання» чітко прописані види навчальної діяльності, самі критерії та максимальна кількість балів за кожен з них, у кінці зазначено максимальну суму балів, яку здобувач може отримати, прослухавши та успішно виконавши всі необхідні навчальні компоненти з курсу. Викладач, що забезпечує ОК, на початку її вивчення доводить до відома здобувачів вищезазначену інформацію, яка також знаходиться і на сайті у вільному доступі. Це було підтверджено здобувачами під час зустрічі з фокус-групами, також було з'ясовано, що критерії оцінювання за ОК їм зрозумілі. На сайті ЛНУ наявні розклад занять (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77600), навч. план (<https://cutt.ly/WUtlxYE>), що дозволяє аспірантам своєчасно отримувати інформацію щодо форм контр. заходів та термінів їх проведення. Формами підсумкового контролю є: залік або екзамен, кількість яких рівномірно розподілено за семестрами. ЛНУ здійснює моніторинг розуміння та задоволення аспірантами наданими освітніми послугами шляхом проведення зі здобувачами бесід, обговорень, онлайн-опитувань (<https://cutt.ly/6UtIRII>), результати яких беруться до уваги під час перегляду ОНП. Щодо наукового складника підготовки здобувачів, форми контролю наступні: посеместровий звіт на засіданні кафедри про виконання плану наук. роботи, який містить такі складові: підготовка тексту дисертації; апробація результатів досліджень на наукових конференціях та семінарах; публікація результатів досліджень у наукових виданнях; щорічна атестація вч. радою університету; попередня експертиза дисертації; захист дисертації в разовій спец. вченій раді.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) наразі немає. Атестація здобувачів ЛНУ ім. Т.Шевченка передбачається відповідно до Постанови КМ України № 261 від 23 березня 2016 р., Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (№ 584 від 30.04.2020 р.), а саме: постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою ЗВО, наукової установи, акредитованої НАЗЯВО, на підставі захисту наукових досягнень у формі дисертації, а також згідно Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”(<https://cutt.ly/9UtIOAx>). Дисертаційна робота виконується відповідно до вимог «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 6 березня 2019 року та вимог до оформлення дисертації (наказ МОН від 12.01.2017 № 40). Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) відбувається в разовій спеціалізованій вченій раді на підставі публічного захисту (<https://u.to/ojRXGw>); всього на ОНП відбулося 3 захисти: Шехавцов М. (2020 р.), Толмачова І. (2020 р.), Шинкарьова О. (2021 р.).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у ЛНУ ім. Т.Шевченка регламентовано Положеннями Про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/qUtIGq3>), де загально прописані особливості проведення контролю та оцінювання навчальних досягнень, Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://cutt.ly/SUtIXug>), у якому чітко описана мета контрольних заходів та наслідки, які будуть у разі нескладання іспиту чи заліку, та Процедурою розроблення й затвердження робочої програми освітнього компонента (<https://cutt.ly/hUtIVJa>). Прописана процедура перескладання освітнього компонента (<https://cutt.ly/VUtIMLo>), яка передбачає етапи перескладання, зміст, відповідальних осіб та індикатор. Чітко розроблена процедура повторного вивчення навчальної дисципліни (http://luguniv.edu.ua/?page_id=57459). Також затверджена процедура оскарження результатів навчання здобувача освіти (<https://cutt.ly/KUtASpS>). Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ переконалась, що з аспірантами систематично проводяться бесіди щодо роз'яснення процедур і механізмів контрольних заходів, дотримання академічної доброчесності, відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/9UtAEN3>), а також на постійній основі проводяться їх опитування з метою виявлення випадків необ'єктивного оцінювання та виникнення конфлікту інтересів (<https://cutt.ly/TUtAIwS>). Розроблена Процедура оскарження результатів семестрового контролю здобувача вищої освіти (<https://cutt.ly/KUtASpS>). У процесі вивчення документів та зустрічей з фокус-групами ЕГ дійшла висновку, що система оцінювання в цілому ґрунтується на принципах академічної доброчесності та прозорості, але відсутність у здобувачів можливості проходження електронного тестування при опануванні ОК не сприяє прозорості та об'єктивності виставлення оцінки. У ЗВО діють "Скриньки довіри", з допомогою яких аспірант може повідомити про конфлікт інтересів, а також працює психолог, до якого можна звернутись за допомогою і який гарантує анонімність звернень.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У процесі ознайомлення з документами та проведення зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що ЛНУ постійно популяризує культуру дотримання академічної доброчесності. Так у Стратегії розвитку ЗВО 2019-2025 рр. (пп. 3.2.1, 3.2.2) (<https://cutt.ly/7UtAJHq>), представленій у формі SWOT-аналізу, до сильних сторін ЗВО відносить сформованість корпоративної етики, що базується на академічних цінностях, традиціях і свободах та приєднанні Університету до програми «Академічна доброчесність». Функціонує Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/8UtA9A1>). Визначено порядок встановлення відповідальності науково-педагогічних працівників та здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії й доктора наук за порушення академічної доброчесності (<https://cutt.ly/UUtSekB>). Для виявлення можливих фактів плагиату встановлено програму Unichек, розроблено процедуру визначення порядку перевірки на плагиат наукових робіт здобувачів. (<https://cutt.ly/9UtSoFq>). В ЛНУ функціонує Школа академічної доброчесності (http://libr.luguniv.edu.ua/?page_id=1803#), яка проводить різноманітні лекції та семінари з популяризації культури академічної доброчесності. Підвищення рівня сформованості академічної доброчесності учасників освітнього процесу здійснюється через: участь у вебінарах, тренінгах (здобувачі й викладачі), опанування курсів на освітньому порталі Prometheus (Вовк С. О., Бадер С. О., Сіненко К. О – он-лайн курс Академічна доброчесність). У 2021 році у межах програми STOP-плагиат було здійснено опитування здобувачів та викладачів, яке засвідчило достатній рівень сформованості культури АД. (<https://docs.google.com/spreadsheets/d/152cjVwvfevEXpN5qlsEYewsYJKuCBD7MjTu8WYUa5U/edit#gid=465416421>). У ЗВО реалізується Проєкт „Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти”, у межах якого було проведено: тренінг (<http://luguniv.edu.ua/?p=7829>), семінар (<http://luguniv.edu.ua/?p=78732>), вебінар (https://drive.google.com/drive/folders/1wSdIUPBibP2MnnH-WolaaElbQmRi_M1w?fbclid=IwAR1BfRaovxGLBRjp2-rK0BEA-Rwsc9b7RwK9UKG7EgoV9kMy94J2whdH04) тощо. На фокус-групах було з'ясовано, що аспіранти залучаються до відповідних заходів. Також на сайті університетської бібліотеки у розділі сертифікати є повний перелік виданих документів, які засвідчують проходження певних курсів та тренінгів з метою поглиблення знань щодо академічної доброчесності. Університетом розроблено Процедури: перевірки на плагиат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів освіти, наукових та навчально-методичних праць, підготовлених в університеті; встановлення відповідальності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня доктора філософії й доктора наук за порушення академічної доброчесності (http://luguniv.edu.ua/?page_id=57459). Прикладів порушення академічної доброчесності на ОНП не було встановлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ констатує позитивну практику тісної взаємодії адміністрації, НПП, гаранта та аспірантів, що заснована на принципах довіри, та взаєморозуміння. Проведення систематичного анкетування здобувачів щодо зрозумілості і

коректності контрольних заходів дозволяє з'ясувати рівень їх задоволеності навчальним процесом і викладанням на ОНП, вчасно скорегувати організаційний супровід освітнього процесу. Форми контрольних заходів, правила їх проведення та критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими та оприлюднюються їх заздалегідь. На постійній основі діє Школа академічної доброчесності; реалізується Проєкт „Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти”; здійснюються опитування здобувачів і викладачів з метою визначення рівня сформованості культури академічної доброчесності. Відсутні прецеденти порушення академічної доброчесності та конфліктні ситуації під час проведення контрольних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкими сторонами критерію 5 є відсутність у здобувачів можливості проходження електронного тестування при опануванні ОК, що не сприяє прозорості та об'єктивності виставлення оцінки. Рекомендація: запровадити електронне тестування на мережевій платформі у якості контрольного заходу при опануванні ОК

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Безумовна наявність позитивних практик за критерієм, як от: чіткість, логічність, неупередженість критеріїв оцінювання, які базуються на відповідних положеннях, що відображені на веб-сайті і повідомляються здобувачам заздалегідь; приділення великої уваги проблемам академічної доброчесності, наявність відповідних документів на сайті. Але поряд з цим відсутність електронного тестування у процесі поточного та підсумкового контролю знань, що не є суттєвим зауваженням і може бути усунено в короткий термін, дозволяє констатувати відповідність 5 критерію рівню В. Кращі практики, які можна було б запозичити, відсутні.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз табл. 2 “Зведена інформація про викладачів”, відомостей про самооцінювання показав, що освітній процес за ОНП забезпечує 7 викладачів, 100% мають науковий ступінь доктора наук, з них 4 доктори пед. наук, 1 доктор соціологічних наук, 1 доктор політичних наук і 1 доктор філологічних наук. Професійна та/або академічна кваліфікація НПП в цілому відповідає ОК, які вони викладають: д. пед. н. Бадер С.О. - “Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої професійної освіти”, “Теорія і методика викладання освітньої галузі “Професійна освіта (за спеціалізаціями)””; д. пед. н. Харченко С.Я. - “Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень”; д. соціол. н. Кононов І.Ф. (має також науковий ступінь канд. філософських наук і низку праць з епістемології <http://office.naq.gov.ua/e31c65a3-990f-4763-a5ff-40a23d5456b1>) - “Філософія науки”; д. пед. н. Нікітіна А.В. - “Академічне письмо українською та іноземною мовами” (Академічне письмо українською мовою); д. пед. н. Шехавцова С.О. та д. філол. н. Моїсеєнко О.Ю. - “Академічне письмо українською та іноземною мовами” (Академічне письмо іноземною мовою). Публікації результатів наукових досліджень як у вітчизняних, так і зарубіжних виданнях в основному відповідають дисциплінам, які викладають НПП, поряд з цим, ЕГ зазначає, що д. політ. н. Вовк С.О., яка викладає дисципліну “Управління науковими проєктами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності”, має неповну відповідність вимогам, оскільки має диплом доктора політ. н., але поряд з цим за дипломом спеціаліста має спеціальність “Історія та основи правознавства”, брала участь у травні-листопаді 2021 р. у міжнародному проєкті “Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ”, має досвід управління проєктами (2016-2017 рр. – керівник проєкту «Місце збройного насилля в системі владних відносин», номер державної реєстрації 0116U006526), але не має публікацій, дотичних до навчальної дисципліни, яку викладає. Вищезазначене дозволяє констатувати, що освітній процес на ОНП забезпечують висококваліфіковані викладачі, які мають відповідну освіту, науковий ступінь, здійснюють дослідження відповідно до змісту ОНП, майже всі мають відповідні наукові роботи, в тому числі в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Знайомство з нормативно-правовою документацією ЛНУ ім. Т.Шевченка, результати інтерв'ювання з фокус-групами академічного та адміністративного персоналу дозволили ЕГ встановити, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими і враховують професіоналізм викладача для реалізації ОНП. Конкурсний відбір НПП здійснюється відповідно до наказу МОН України «Про затвердження Рекомендації щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» № 1005 від 05.10.2015 р., КЗпП України, Статуту ЛНУ (<https://cutt.ly/eUtSzzZ>), Колективного договору ЛНУ (<https://cutt.ly/KUtSbzw>). В ЛНУ ім. Т.Шевченка діє Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників...(<https://cutt.ly/EUtSW6R>), де визначено відповідні кваліфікаційні вимоги до НПП. Згідно з п.3.11 Положення до участі в конкурсі допускаються особи, що відповідають вимогам до зайняття посади НПП: наявність вищої освіти, що відповідає профілю майбутньої діяльності; наявність і рівень наук. ступеня, вч. звання, загальна к-сть наукових та навчально-методичних праць, опублікованих за останні п'ять років; підвищення кваліфікації; рекомендації кафедри та кадрової комісії. Згідно з п.4 Положення на посаду можуть претендувати працівники, які забезпечують викладання навчальних дисциплін на високому науково-теоретичному й методичному рівнях. В Процедурі забезпечення якості освіти визначено Процедури проведення конкурсного відбору на посаду науково-педагогічного працівника (<https://cutt.ly/wUtSPrY>), оцінювання наукової роботи науково-педагогічного працівника (<https://cutt.ly/bUtSFbW>), врахування навчально-методичної роботи викладача (<https://cutt.ly/oUtSNf7>), згідно яких систематично проводиться рейтингування НПП, що забезпечує процес моніторингу, як складової процесу забезпечення і управління якістю вищої освіти, стимулювання зростання кваліфікації, професіоналізму, продуктивності навчальної та наукової роботи, розвиток творчої ініціативи науково-педагогічних працівників. Результати рейтингового оцінювання наукової та навчально-методичної діяльності НПП враховуються у процесі конкурсного відбору. По завершенню сесії проводиться анкетування здобувачів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006) щодо задоволеності навчальним процесом і якості викладання, що також впливає на рішення конкурсної комісії у процесі відбору претендентів на вакантні посади.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЛНУ ім. Т.Шевченка тісно співпрацює з роботодавцями, залучення яких за ОНП відбувається на різних етапах освітнього процесу у вигляді обміну інформацією; обговорення та періодичного перегляду і удосконалення цілей, змісту ОНП; проведення семінарів, конференцій, вебінарів, тренінгів; реалізації завдань практичної підготовки та працевлаштування випускників. поповнення бібліотечного фонду найсучаснішими дослідженнями в галузі освіти. Представники стейкхолдерів активно долучаються до підвищення дослідницької компетентності майбутніх науковців. Під час проведення фокус-групи здобувачі підтвердили існування досвіду он-лайн консультування директора ЦПО Університету менеджменту освіти НАПН України д. пед. н., проф. Т. Сорочан з проблем методології педагогічного дослідження; проф. кафедри комп'ютерних наук і математики Київського університету імені Б.Грінченка В. Прошкіна щодо методів обробки даних при проведенні педагогічних досліджень. У процесі вивчення курсу «Актуальні проблеми теорії, історії і практики вищої професійної освіти» до он-лайн консультування залучаються провідні вітчизняні фахівці в галузі професійної освіти (ректор КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» проф. Г. Пономарьова), з Теорії і методик викладання освітньої галузі "Професійна освіта (за спеціалізаціями)" (проф. Київського університету імені Бориса Грінченка В. Желанова; методисти ЛОППО І. Шахно, Я.Чернишова. Спільно з Інститутом педагогіки НАПН України були проведені науково-практичні конференції «Практична філософія і нова українська школа» (16 травня 2019 р.), «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії» (20 травня 2020 р.), де здобувачі мали можливість ознайомитися з кращими педагогічними практиками та новітніми теоріями. ЕГ встановлено, що роботодавці залучаються до проведення практики аспірантів (Літовка О. П., Омельченко С.О., Цимбал І.І. та ін.).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У процесі зустрічей з фокус-групами було встановлено, що ЛНУ ім. Т. Шевченка постійно залучає професіоналів у галузі педагогіки до проведення аудиторних занять. Зокрема, професором Київського університету імені Бориса Грінченка В. Прошкіним було проведено он-лайн консультацію для здобувачів у межах курсу «Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень» на тему «Використання методів математичної статистики в експериментальних педагогічних дослідженнях». Провідним науковим співробітником лабораторії дошкільної освіти і виховання НАПН України проф. В. Гавриш у межах курсу «Актуальні проблеми теорії, історії і практики вищої професійної освіти» було проведено проблемну он-лайн лекцію «Особливості професійної підготовки майбутніх педагогів в умовах сучасності». Професором Київського університету імені Бориса Грінченка В. Желановою у межах курсу «Теорія і методика викладання освітньої галузі «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» було проведено он-лайн лекцію «Технологія контекстного навчання у професійній підготовці майбутніх педагогів». На обговорення та захист дисертаційних робіт запрошувались провідні фахівці України у галузі професійної освіти (Н. Волкова, Н. Гавриш, В. Желанова, О. Кучерявий, О. Ліннік, Г. Пономарьова, В. Прошкін).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час вивчення нормативних положень ЛНУ ім. Т. Шевченка та зустрічей з фокус-групами ЕГ переконалась у сприянні адміністрації постійному професійному розвитку НПП, що регламентовано Статутом університету (<https://cutt.ly/aUtS4Fj>), Стратегією розвитку ... на 2019-2025pp. (п. 3.4.6)(<https://cutt.ly/xUtDwD2>), Положенням про реалізацію проектів програм міжнародної співпраці ЄС та управління коштами грантів (<https://cutt.ly/wUtDyRm>), Положенням про підвищення кваліфікації НПП (<https://cutt.ly/LUtDTNy>), Процедурою проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівниками (<https://cutt.ly/bUtDHoS>) та передбачає такі види: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; самоосвіта; участь у програмах академічної мобільності; навчання в аспірантурі, докторантурі. Інформація щодо підвищення кваліфікації оприлюднюється на сайті Університету (http://luguniv.edu.ua/?page_id=78668). Плани-графіки підвищення кваліфікації викладача розміщуються на сайті (<https://cutt.ly/nUtDX97>). Результати участі у різних формах підвищення кваліфікації відображаються у щорічних звітах викладачів. Підвищення кваліфікації НПП через участь у програмах академічної мобільності, інформальної освіти, семінарах, вебінарах, тренінгах здійснюється поза межами річного плану й потребує визнання вченою радою інституту чи факультету. Фінансується підвищення кваліфікації за кошти ЗВО для НПП, які працюють на постійній основі. Протягом останніх років зарубіжні стажування пройшли С. Бадер (Ягеллонський університет (Польща, 2021 р.), С. Вовк (Куявський університет у Влоцлавеку (Польща, 2021 р.), ISMA University of Applied Sciences (Латвія, 2021 р.), С. Шехавцова (Університеті Т. Гарика Масарика м. Брно (Чеська республіка, 2018 р.), уWest FinlandCollege, Фінляндія, 2020 р.). Стажування в Україні пройшли С. Харченко («Донбаський державний педагогічний університет», 2019 р.), І. Кононов (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019 р.), А. Нікітіна (Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021 р.), О. Моїсеєнко (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2021 р.). У 2021р. он-лайн курс для викладачів «Академічна доброчесність» пройшли С. Бадер, С. Вовк, С. Харченко.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ встановила системність підходу ЛНУ ім. Т. Шевченка до розвитку викладацької майстерності НПП. З викладачами, які мають вищий рівень викладацької майстерності та постійно його удосконалюють, подовжуються контракти. В Університеті діє система стимулювання розвитку викладацької майстерності згідно Колективного договору (<https://cutt.ly/NUtDocE>), Статуту університету (п. 11.10, 11.12, 11.15) (<https://cutt.ly/3UtD4ow>), Стратегії розвитку університету (п. 3.4.6) (<https://cutt.ly/yUtFwdo>), Положення про почесні нагороди (<https://cutt.ly/fUtFt2q>), Положення про почесні звання (<https://cutt.ly/vUtFpfy>). Відповідно до Правил внутрішнього трудового розпорядку (<https://cutt.ly/nUtFfuN>) та змін до них (<https://cutt.ly/vUtFk1o>), використовуються такі види заохочень: оголошення подяки, преміювання, надбавки до посадових окладів, нагородження грамотами, присвоєння почесних звань. Згідно Положення про стимулювання наукових досліджень (п.3,4) (<https://cutt.ly/BUtFAeV>), використовується матеріальне стимулювання НПП, які захистили дисертації, опублікували статтю в науковому виданні Scopus або Web of Science. Так Бадер С.О. нагороджена Грамотою Департаменту освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації (2020), Подякою МОН України (наказ 395-к від 30.09.2021); Харченко С. Я. отримав Почесне звання «Почесний професор ЛНУ» (2016); Кононов І.Ф. - Почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (указ від 18.05.2017 №135/2017), медаль НАПН України «Ушинський К.Д.» (наказ 1-2/10-269 від 20.09.2018); Вовк С.О. отримала Грамоту МОНУ (2018 р.), Почесну грамоту НАНУ (2019 р.), Почесну грамоту МОНУ (2020 р.), а також премії у розмірі окладу (2018, 2019, 2020 pp.); Нікітіна А.В. - Почесну грамоту МОНУ (наказ № 339-к від 01.08.2018), Почесне звання «Почесний професор ЛНУ» (421-ВК від 02.03.2020); Шехавцова С.О. отримала Грамоту Університету (наказ 150-ВК від 13.02.2017), Почесну грамоту Університету (наказ 391-ВК від 01.03.2018), Подяку МОНУ (наказ 24-к від 21.01.2021); Моїсеєнко О.Ю. отримала Грамоту Університету (наказ 150-ВК від 13.02.2017).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Реалізація ОНП забезпечується потужним складом НПП, що постійно удосконалює професійну компетентність і викладацьку майстерність. Наявна співпраця як з роботодавцями, так і з академічною спільнотою. Наявні прозорі процедури конкурсного добору викладачів, а також система професійного розвитку викладачів як через власні програми, так і у співпраці з іншими організаціями, у т. ч. зарубіжними. Наявна дієва система заохочення та стимулювання розвитку професійної траєкторії НПП. Потужна публікаційна активність викладачів як у вітчизняних, так і зарубіжних виданнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Один викладач з групи забезпечення ОНП (С. Вовк) не має публікацій, дотичних до навчальної дисципліни, яку викладає. Недостатній рівень міжнародної академічної мобільності НПП. Рекомендація: Забезпечити повну відповідність публікацій НПП дисциплінам, які вони викладають. Посилити рівень міжнародної академічної мобільності викладачів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Потужний склад НПП, що постійно розвивається та підвищує свій професійний рівень; активна співпраця із зовнішніми стейкхолдерами; підтримка і мотивування університетом професійного розвитку НПП; 100% НПП з науковим ступенем доктора наук за профілем ОНП, сприяння професійному розвитку викладачів, організації співпраці з академічною спільнотою, але недостатній рівень академічної мобільності викладачів та дещо ускладнена процедура визнання результатів стажування, яке здійснюється поза межами річного плану, дає підстави віднести Критерій 6 до рівня В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомившись з матеріально-технічними ресурсами ЛНУ ім. Т. Шевченка, ЕГ встановила, що університет має достатні фінансові (http://luguniv.edu.ua/?page_id=40282) та матеріально-технічні ресурси (<https://cutt.ly/9UtGloZ>) для забезпечення освітнього процесу на належному рівні. Освітня діяльність проводиться в навчальних аудиторіях, що оснащені сучасним цифровим обладнанням (комп'ютери, проектори, SMART-дошка тощо), містять наочні посібники, стенди, методичне забезпечення для викладання дисциплін та організації наукової діяльності відповідно до цілей ОНП. Здобувачі вищої освіти «Доктор філософії» мають можливість проживати у гуртожитку в покращених умовах, відвідувати бібліотеку (оснащена 8 комп'ютерами та доступом до електронного репозиторію, наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, ScienceDirect eBooks), спортивну залу, Центр культури та дозвілля, функціонує буфет, а затишна територія обладнана місцями для відпочинку. Особливої уваги заслуговує те, що ЛНУ ім. Т. Шевченка отримав від Європейського Союзу грант на виконання проекту «Intensification of influence of teachers of Luhansk region on the processes of reconciliation and peacebuilding» на суму 1 582 841,75 євро та вже отримав в рамках проекту цифрове обладнання (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54258). В університеті функціонує кабінет психолога, куди здобувачі освіти можуть звернутися за допомогою у разі необхідності. Під час карантинних обмежень освітній процес відбувається за допомогою системи Moodle, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams. Під час резервної зустрічі було продемонстровано наповненість курсів та функціонування системи Moodle, причому ЕГ переконалася, що здобувачі освіти дійсно користуються нею. Навчально-методичне забезпечення сприяє досягненню цілей ОНП шляхом його повного змістовного наповнення та системного оновлення. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що мають доступ і користуються навчально-методичними матеріалами, розміщеними на освітньому порталі й сайті ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Експертна група пересвідчилась, що ЛНУ ім. Т. Шевченка забезпечує безоплатний доступ НПП і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності, зокрема в межах даної ОНП. Навчальний корпус, де проводиться освітня діяльність за даною ОНП, та гуртожиток підключені до мережі Інтернет, зокрема за допомогою вільного доступу Wi-Fi. Усі необхідні навчальні, нормативні та інформаційні матеріали перебувають у вільному та безоплатному доступі для здобувачів вищої освіти та співробітників університету (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69207). Під час інтерв'ювання фокус-груп було підтверджено, що здобувачі освіти та НПП мають вільний доступ до комп'ютерних лабораторій та мають можливість проводити там проектну, дослідницьку роботу та публікувати результати досліджень в періодичних наукових виданнях ЗВО (<https://cutt.ly/yUtGnbn>). Також НПП та здобувачі освіти мають вільний доступ до бібліотечного фонду (<http://libr.luguniv.edu.ua/>) та читальної зали, мають доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, ScienceDirect eBooks (<http://libr.luguniv.edu.ua/?cat=13>) та університетського електронного репозиторію (<http://dspace.luguniv.edu.ua/>). Аспірантам надається доступ до міжнародних програм академічної мобільності, грантів, проектів, конкурсів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=7469). В ЛНУ ім. Т. Шевченка також безоплатно проводиться перевірка дисертаційних робіт на плагіат (Unicheck).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася в безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Про відповідність приміщень ЛНУ ім. Т. Шевченка вимогам правил пожежної безпеки та норм охорони та гігієни праці свідчать надані ЕГ документи: Акт № 42 від 17.12.2019 щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, Акт прийому готовності ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" до нового 2021-2022 навчального року, Акт № 643 від 28.12.2016 про Умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами, Наказ №115-ОД від 26.08.2021 Про організацію освітнього процесу у дві зміни. Функціонуючі приміщення на момент обстеження відповідають вимогам ст. 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення». Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася, що у приміщеннях ЛНУ ім. Т. Шевченка розміщено правила й схеми евакуації, встановлено пожежну сигналізацію, наявні вогнегасники та протипожежний інвентар. У гуртожитку створено сприятливі умови для навчання, проживання і для відпочинку учасників освітнього процесу. ЛНУ ім. Т. Шевченка працює над створенням сприятливих умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами (http://luguniv.edu.ua/?page_id=53486). Такі особи мають можливість здобувати освіту за індивідуальною, екстернатною формами навчання з використанням дистанційних технологій. На ОНП особи з особливими освітніми потребами відсутні. З метою підтримки психічного здоров'я здобувачів організовано Студентську соціальну службу (http://luguniv.edu.ua/?page_id=4549), Cowon center Creativ University, Центр психологічного відновлення та адаптації, які співпрацюють з БФ/ГО «СОС Дитячі містечка», «Милосердя-Луганськ», «Дієва громада». Під час інтерв'ювання фокус-груп ЕГ було підтверджено функціонування кабінета психолога, куди за допомогою можуть звернутися здобувачі освіти. Надаються безоплатні консультації та проводяться тренінги з питань вирішення конфліктних ситуацій, психологічного відновлення, адаптації до навчального процесу, зокрема здобувачам ВПО, УБД, переміщеним з тимчасово окупованих територій. ЕГ встановила, що на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти (витяг з протоколу №7/1 від 26 лютого 2020 р., витяг з протоколу №5 від 27 січня 2021 р.) розглядалися результати опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо визначення ступеня задоволеності ОНП, де за результатами опитування здобувачі відзначили високу якість освітньої діяльності та якості освіти. Пропозицій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти не було надано. На фокус-зустрічі здобувачі освіти підтвердили, що вони задоволені умовами освітнього середовища та вважають їх безпечними для життя і здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти через розміщення інформації відповідно до Процедури оприлюднення офіційної інформації на веб-сайті університету (<https://cutt.ly/WUtGZwo>), Процедури оновлення інформації (<https://cutt.ly/IUtG1oe>) та Процедури інформаційної підтримки здобувачів освіти (<https://cutt.ly/JUtG66r>). Інформування відбувається на офіційному сайті (<http://luguniv.edu.ua/?cat=10>) та через соціальні мережі (<https://www.facebook.com/LNUuniv>, https://www.instagram.com/lnu_taras_shevchenko/, <https://twitter.com/home>, <https://www.youtube.com/channel/UCzZKSZE1NP8cJXYauvImOBQ>). Консультативна й організаційна підтримка реалізована через створення можливостей розв'язувати проблеми через особисті звернення до відділу аспірантури (http://luguniv.edu.ua/?page_id=63), науково-педагогічних працівників ОНП, наукового керівника, гаранта ОНП, профспілкової організації (http://luguniv.edu.ua/?page_id=81042) та через форму електронного звернення до ректора (<https://cutt.ly/DUUtHo8y>). Основну інформацію про ОНП (навчальний план, розклад занять, силабуси, вибіркові дисципліни) аспіранти отримують із сторінки аспірантури (http://luguniv.edu.ua/?page_id=63557). На організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачів вищої освіти спрямовано роботу Ради молодих вчених і здобувачів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=1511), Студентського самоврядування (http://luguniv.edu.ua/?page_id=71531), Відділу управління якістю освітньої діяльності (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52644), Відділу міжнародних зв'язків (<http://idep.luguniv.edu.ua/index.php/grants/>). Соціальна підтримка забезпечується через функціонування Студентської соціальної служби (http://luguniv.edu.ua/?page_id=4549) та впровадження механізмів соціальної адаптації здобувачів освіти (надання пільг, створення зручного графіку оплати освітніх послуг, надання житла здобувачам освіти на час навчання, погодження індивідуального графіка навчання тощо). Голова первинної профспілкової організації Морозов В.П. наголосив на можливості отримання матеріальної допомоги для аспірантів та часткового фінансового відшкодування за публікацію статей у міжнародних видань. Також більшість здобувачів освіти даної ОНП відзначили, що інформовані про шляхи отримання консультативної та соціальної підтримки та отримували її.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася, що ЛНУ ім. Т. Шевченка системно працює над створенням необхідних умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, про що зазначено в п. 3.4.7 Стратегії розвитку університету 2019-2025 роки (<https://cutt.ly/sUtHhYP>). У ЛНУ ім. Т. Шевченка реалізацію права на освіту особами з особливими освітніми потребами унормовано Правилами прийому (пп. I.7, VIII.2, VIII.4, VIII.13 (<https://cutt.ly/iUtHxKD>)). Підтримку особам з особливими освітніми потребами забезпечує студентська соціальна служба університету (http://luguniv.edu.ua/?page_id=53486), зокрема надаючи консультації з

питань оформлення пільг, на які вони мають право, розміщення в гуртожитку, допомога в оформленні документів, розв'язанні побутових проблем тощо. Надаються можливості здобувати освіту за індивідуальною, екстернатною формами навчання шляхом дистанційного навчання (<https://cutt.ly/LUtHQ8i>). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було підтверджено наявність пандусу в корпусі, де проводиться освітня діяльність за даною ОНП. В ЛНУ ім. Т. Шевченка продовжується робота у напрямку забезпечення умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами, зокрема планується модернізація будівель університету, ремонт санвузлу для людей з особливими потребами, оснащення кнопками виклику (Перспективний план підготовки закладу освіти для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення) та створення надсучасного Інклюзивного центру. На базі кафедри дошкільної і початкової освіти функціонує лабораторія дошкільної освіти, де за потреби можна залишити на деякий час своїх дітей з кваліфікованими фахівцями. Під час зустрічей з'ясовано, що на ОНП на цей час не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами, однак наявні ресурси дозволяють за потреби організувати їх належну підтримку.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЛНУ імені Т. Шевченка існує Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією), яка регламентується Процедурою вирішення конфліктних ситуацій, протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, хабарництву (<https://cutt.ly/2UtHYme>) та передбачає 3 етапи: 1. Звернення (особа, що потрапила в конфліктну ситуацію, зазнала булінгу, сексуальних домагань, дискримінації, зіткнулася з випадком хабарництва звертається із заявою особисто або надсилає її поштою до завідувача кафедри / декана факультету / директора інституту); 2. Аналіз конфлікту (посадова особа, до якої звернулися із заявою, визначає тип конфлікту й спільно з відповідними характеру звернення структурами (соціальна служба, юридичний відділ, профспілкова організація тощо) розглядає звернення, встановлює позиції його учасників, причини конфлікту й добирає методи його вирішення); 3. Розв'язання конфлікту (відповідна структура вживає заходи, спрямовані на усунення конфлікту / у разі не вирішення конфліктної ситуації про неї інформують ректора, який вживає заходів відповідно до законодавства). В ЛНУ імені Т. Шевченка наявна Антикорупційна програма на 2021-2022 роки (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/antikorrup_lnu_2021-2022.pdf), в якій визначено права та обов'язки уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції, порядок врегулювання конфлікту інтересів, перелік антикорупційних заходів. В ЗВО ЛНУ імені Т. Шевченка є скриньки довіри, які фізично розміщені у навчальних корпусах та наявні також в електронній формі (http://luguniv.edu.ua/?page_id=80073), причому для електронної скриньки передбачено анонімний та офіційний формат. Під час проведення зустрічей із здобувачами освіти та науково-педагогічними працівниками ОНП, представниками органів студентського самоврядування підтверджено обізнаність щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій. Результати анкетування здобувачів вищої освіти за даною ОНП свідчать, що конфліктних ситуацій не виникало (100%) про що вони запевнили ЕГ під час зустрічі.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Наявні матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми є достатніми для досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. В ЛНУ імені Т. Шевченка організовано доступ до електронних баз даних, безплатний доступ до електронних ресурсів та цифрового репозиторію, який здійснюється у комп'ютерних лабораторіях та бібліотеці завдяки підключенню до мережі Internet, наявністю 8 ПК у читальному залі та відкритих точок доступу Wi-Fi. Дистанційне навчання організоване через систему Moodle, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, що в повній мірі дозволяє якісно організувати освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

В ЛНУ імені Т. Шевченка наразі недостатньо розвинена інфраструктура для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендація: врахувати доступність всіх категорій осіб з особливими освітніми потребами до освітнього середовища.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Наявні матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОНП, системи електронного навчання Moodle, безоплатний доступ здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, їх безпечність для життя й здоров'я учасників освітнього процесу свідчить про відповідність вимогам критерію 7. Проте, необхідно прискорити створення відповідних організаційно-технічних умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами відповідно до розробленого "Перспективного плану підготовки закладу освіти для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення". Експертна група, зважаючи на сильні сторони, позитивні практики та недоліки, що можуть бути усунені, дійшла висновку щодо відповідності критерію 7 рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Порядок розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються положенням про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм (<https://cutt.ly/6UtJSNM>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/6UtJKmL>). Всі процедури розроблення ОНП та організації освітнього процесу детально описані (http://luguniv.edu.ua/?page_id=57459): 1. Процедура прийняття рішення про відкриття освітньої програми; 2. Процедура розроблення й затвердження освітньої програми; 3. Процедура оцінки якості освітньої програми та внесення змін до неї; 4. Процедура закриття освітньої програми; 5. Процедура розроблення й затвердження навчального плану; 6. Процедура внесення змін до навчального плану; 7. Процедура формування переліку дисциплін вільного вибору студентів. Оцінка якості освітньої програми та внесення змін до неї (<https://cutt.ly/5UtJXF7>) відбувається у 10 етапів: 1. Feedback здобувачів ВО після завершення ОК; 2. Поточний моніторинг змісту ОК; 3. Обговорення пропозицій викладачів; 4. Feedback здобувачів ВО; 5. Feedback випускників щодо якості ОП; 6. Опитування роботодавців щодо якості ОП; 7. Самоаналіз якості ОП; 8. Обговорення внесення змін до ОП; 9. Затвердження змін до ОП І етап (Рішення вченої ради університету). Важливим є порядок моніторингу ОНП, який відповідно до пункту 4.3. та 4.4. Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм здійснюється профільною кафедрою, за якою закріплена освітня програма, та не рідше одного разу на рік. ЕГ підтверджено, що дійсно здобувачі вищої освіти проходили опитування (<https://cutt.ly/GUtJMvs>) та на сайті представлені результати опитування здобувачів третього рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/LUtJ2J8>). Експертна група була поінформована, що здобувачі вищої освіти були проінформовані про результати анкетування, але під час засідання кафедри участі в обговоренні не приймали (витяг з протоколу №5 від 27 січня 2021 р., витяг з протоколу №7/1 від 26 лютого 2020 р.). У структурі ОНП Професійна освіта (за спеціалізаціями) у 2020 р. відбулися зміни, що були зумовлені необхідністю врахування рекомендації МОН та НАЗЯВО щодо Phd-програм, пропозицій роботодавців та ін. стейкхолдерів, у тому числі випускників, за результатами їх опитування. Під час співбесід зі стейкхолдерами було підтверджено дотримання з боку ЛНУ імені Т.Шевченка чітких та прозорих процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі освіти залучені до процесу періодичного перегляду та оновлення ОНП відповідно до порядку моніторингу ОНП пункту 4.3-4.5 (<https://cutt.ly/ZUtKql2>) через опитування, безпосереднє спілкування на зустрічах з гарантом ОНП та членами проектної групи, викладачами ОК, адміністрацією НН ІПП та Університету, засіданнях випускової кафедри тощо. Ознайомившись із витягами з протоколів засідання кафедри, ЕГ встановлено, що здобувачі вищої освіти дійсно залучалися до засідань кафедри у 2020 р. (І. Толмачова, М. Морозова, Т. Ковальова) та у 2021 р. (В. Шкарлет, К. Сіненко). Згідно з витягом з протоколу №7 від 17 лютого 2020 р., аспірантка М. Морозова акцентувала увагу на необхідності удосконалення академічного письма, а аспірантка Т. Ковальова зазначила про необхідність розвитку критичного мислення. Згідно з витягом з протоколу №6 від 25 лютого 2021 р., аспіранти В. Шкарлет та К. Сіненко наголосили на необхідності посилити формування навичок роботи з цифровими технологіями, зокрема під час дистанційного навчання. Всі пропозиції аспірантів були враховані та відображаються в оновленому змісті ОНП. Студентське самоврядування відповідно до Положення про студентське самоврядування (<https://cutt.ly/RUtKr5O>) входить до складу вченої ради Університету, вчених рад інститутів/факультетів та регулярно організовує зустрічі аспірантів з адміністрацією університету, навчальним відділом, відділом якості освіти, центром розвитку кар'єри з питань забезпечення якості освіти; залучає здобувачів до опитування тощо. Під час зустрічі з представниками Ради молодих вчених і здобувачів та представниками студентського самоврядування ЕГ було з'ясовано, що від них не надходило пропозицій щодо оновлення даної ОНП, що свідчить про недостатню залученість органів студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами зустрічі з роботодавцями, НПП та гарантом ОНП було встановлено, що роботодавці залучені до перегляду освітньої програми через спільне проведення наукових конференцій, круглих столів, під час засідання спеціалізованих учених рад, залучення до проведення лекцій за ОК циклу професійних дисциплін: «Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень» (В. Прошкін), курсу «Актуальні проблеми теорії, історії і практики вищої професійної освіти» (І. Цимбал), «Теорія і методика викладання освітньої галузі «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (В. Желанова, С. Омельченко, Г. Пономарьова). Підтвердженням тісної співпраці є рецензії-відгуки від роботодавців на ОНП 2020 р. (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77426) та ОНП 2021 р. (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77432). В ЛНУ імені Т. Г. Шевченка розроблена анкета для опитування роботодавців щодо якості освіти в ДЗ "ЛНУ імені Тараса Шевченка" (<https://cutt.ly/6UtKoO9>), проте результати анкетування за даною ОНП на сайті не відображено. У витязі з протоколу № 6 засідання кафедри соціальної педагогіки від 21.01.2020 (<https://cutt.ly/JUtKs2o>) зазначено, що були запрошені роботодавці, зокрема С. Омельченко висловила побажання збільшити загальний обсяг ОНП; Г. Пономарьова порекомендувала збільшити перелік вибіркових дисциплін, О. Карман висловила рекомендацію збільшити кількість кредитів ЄКТС на ОК Педагогічна практика та ввести додатковий ОК для посилення підготовки до викладацької діяльності. У витязі з протоколу № 6 засідання кафедри дошкільної та початкової освіти від 25.02.2021 (<https://cutt.ly/zUtKjPH>) зазначено, що роботодавець Г. Пономарьова рекомендувала упровадити нові педагогічні технології на ОНП, а О. Карман рекомендувала конкретизувати назву практики. Всі рекомендації роботодавців знайшли своє відображення в оновленій ОНП. Під час онлайн-зустрічі роботодавці підтвердили той факт, що вони мають можливість надавати свої пропозиції задля вдосконалення ОПП, активно співпрацюють та проводять спільні заходи в цьому напрямі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ встановила, що в ЛНУ імені Т. Шевченка створено систему відстежування кар'єрного шляху випускників, для чого створено Центр розвитку кар'єри, діяльність якого визначена Положенням про центр розвитку кар'єри Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/AUtKb8a>), основна мета якого полягає в допомозі здобувачам ОНП працевлаштуватися. Розроблено Положення про асоціацію випускників (<https://cutt.ly/jUtKQHy>) метою якої є встановлення постійного діючого зв'язку з випускниками, зокрема з тими, що живуть і працюють за кордоном, задля їх залучення до забезпечення якості освітнього процесу. Під час он-лайн зустрічей з гарантом, НПП та здобувачами вищої освіти, ЕГ з'ясувала, що наразі більшість випускників, як і більшість аспірантів за даною ОНП, працюють у галузі освіти і вже співпрацюють з ЛНУ імені Т. Шевченка як зовнішні стейкхолдери. Проте, інформації на сайті про роботу Центру розвитку кар'єри та Асоціацію випускників не відображено. Аналіз результатів працевлаштування випускників ОНП засвідчив, що вони забезпечують освітній процес безпосередньо в ЛНУ імені Т. Г. Шевченка (Безбородих С. 2016 р. захисту, Кравчишина О. 2018 р. захисту; Дудник О. 2019 р. захисту) та поза його межами (Літовка О. 2016 р. захисту, Литвиненко О. 2018 р. захисту). Випускники 2020 р. І. Томачова працює викладачем та завідувачем денного відділення початкової освіти у ВП «Лисичанський фаховий педагогічний коледж» та є членом проектної групи ОНП. Під час он-лайн зустрічі із випускниками було підтверджено, що випускова кафедра підтримує з ними зв'язок і запрошує до співпраці та участі в різних заходах.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОПП та освітній діяльності через відділ управління якістю освіти (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52644) та регулюється низкою нормативних документів: оцінки якості ОП та внесення змін до неї (<https://cutt.ly/CUtKY5F>), оцінювання якості викладання освітнього компонента здобувачами освіти (<https://cutt.ly/jUtKSuI>), моніторингу ІТ-забезпечення ОП (<https://cutt.ly/PUtKHSF>), моніторингу сайту Університету щодо інформації про ОП (<https://cutt.ly/ZUtKZbr>), моніторингу діяльності бібліотеки ЛНУ (<https://cutt.ly/qUtKBRG>), моніторингу інфраструктури для реалізації ОП (<https://cutt.ly/jUtKoFl>), самоаналізу підрозділу (<https://cutt.ly/dUtK95p>), вказано відповідальних на кожному етапі та індикатори. Під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОНП 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) суттєвих недоліків не виявлено, про що свідчать результати моніторингу здобувачів відповідної спеціальності (http://luguniv.edu.ua/?page_id=73455). В обговоренні результатів анкетування на випусковій кафедрі приймала участь в. о. завідувача відділу управління якістю освітньої діяльності Кравченко М.В. (витяг з протоколу №7/1 від 26 лютого 2020 р., витяг з протоколу №5 від 27 січня 2021 р.), яка ознайомила присутніх з узагальненими результатами анкетування та наданими пропозиціями здобувачів освіти. Наслідком обговорення ухвалили введення нових освітніх компонентів. Під час зустрічі з гарантом було підтверджено, що встановлені недоліки усуваються вчасно. Усунено недостатню поінформованість аспірантів про наукові конференції, конкурси, гранти тощо. У зв'язку з цим інформацію було розміщено на сайті Університету (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77269). Інформуванню щодо підвищення рівня культури академічної доброчесності здобувачів було надано систематичний характер, задля чого на базі наукової бібліотеки було започатковано Школу академічної

добросочесності для викладачів і здобувачів. Визначено, що актуальним питанням реалізації ОНП залишається участь здобувачів та НПП у програмах академічної мобільності. Під час онлайн-зустрічей із здобувачами вищої освіти, НПП та роботодавцями було підтверджено, що всі пропозиції, які від них надходили, знайшли своє відображення у оновленому проєкті ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП акредитується вперше, тому зауваження і пропозиції попередніх акредитацій відсутні. Під час оновлення ОНП враховувався досвід акредитації інших освітніх програм, зокрема введено систематичне обговорення ОНП із внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами, посилено інформування здобувачів вищої освіти про конференції та міжнародні проєкти. ЕГ також встановлено, що зовнішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється шляхом отримання відгуків на ОНП від роботодавців.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час проведення зустрічей з усіма фокус-групами встановлено повне розуміння цілей та змісту ОНП, яке є основою для якісної освітньої діяльності. Культура якості вищої освіти в Університеті формується відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/9UtLwoc>), відповідно до якого культура якості забезпечується на п'ятих рівнях: 5-наглядова рада, вчена рада Університету, ректор, проректори, ректорат; 4 – адміністрація та доп. підрозділи; 3 – директорати інститутів, вчені ради інститутів, органи студентського самоврядування; 2 – кафедри, гаранті ОНП, проєктні групи; 1 – здобувачі вищої освіти. Між усіма учасниками освітнього процесу існує тісний зв'язок, метою якого є вдосконалення освітнього процесу. ЕГ встановлено, що залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП відбувається систематично, шляхом їх участі в засіданнях кафедри, де регулярно розглядаються питання щодо оновлення ОНП, змісту навчальних дисциплін, переліку вибіркових дисциплін та удосконалення технологій проведення занять. ЕГ встановлено, що дійсно здобувачі освіти приймають участь у засіданнях кафедри та надають свої пропозиції (витяг з протоколу №6 від 25 лютого 2021 р., витяг з протоколу № 7 від 17 лютого.2020 р, витяг з протоколу № 6 від 21 січня 2020 р., витяг з протоколу № 8 від 04 березня 2020 р.) та за наданими пропозиціями ухвалюються відповідні рішення. Відділ управління якістю освіти здійснює опитування здобувачів, роботодавців та випускників стосовно задоволеності ОНП з метою її вдосконалення, а результати анкетування розглядаються на засіданні випускової кафедри (витяг з протоколу №7/1 від 26 лютого 2020 р., витяг з протоколу №5 від 27 січня 2021 р.). НПП під час здійснення викладацької діяльності й проведення консультативної роботи мають можливість отримати зворотний зв'язок щодо навчальної дисципліни, її наповнення, актуальності, а також труднощів, які виникали під час курсу. Під час зустрічі з різними фокус-групами ЕГ переконалася в тому, що всі учасники освітнього процесу поінформовані про свої права й обов'язки, знають шляхи звернення до адміністрації ЗВО, можуть розв'язувати різні питання та впливати на рішення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В ЛНУ ім. Т. Шевченка створені умови для розвитку та модернізації ОНП, цьому сприяють нормативно-правові документи, які регулюють чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукової програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До слабких сторін ЕГ віднесла роботу з моніторингу якості освіти, зокрема проводиться лише 1 опитування на рік. Анкети, які використовуються при опитуванні здобувачів та роботодавців, містять переважно закриті питання або питання, в яких необхідно оцінити відповідь у балах від 0 до 5. Відділ управління якістю освітньої діяльності не висвітлює результати своєї роботи на відповідній сторінці. Студентське самоврядування не залучене до оновлення ОНП, а саме, не приймало участь у засіданні кафедри з обговорення ОНП та не надавало пропозицій у іншій формі. Рекомендації: оновити перелік питань, додавши відкриті питання, що допоможе більш повно оцінювати якість ОНП та освітню діяльність за нею, системно долучати студентське самоврядування до оновлення ОНП та наповнити інформацією про результати роботи сторінку відділу управління якістю освітньої діяльності.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Існують чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП на основі злагодженої співпраці всіх стейкхолдерів. В той же час на ОПП потребує доопрацювання система отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти, необхідно підвищити залучення студентського самоврядування до обговорення ОПП та висвітлювати результати роботи відділу управління якістю освітньої діяльності. Зважаючи на відкритість і прозорість освітньої діяльності та враховуючи наведені недоліки, що можуть бути усунені в короткий термін, ЕГ прийшла до висновку про відповідність ОПП Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведений ЕГ аналіз нормативно-правових документів ЛНУ ім. Т. Шевченка, зустрічі з фокус-групами дозволили встановити, що всі документи закладу освіти, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу, розміщено на офіційному веб-сайті ЗВО у вільному доступі. В ЛНУ ім. Т. Шевченка визначені чіткі і зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які послідовно дотримуються ними під час реалізації ОПП, та всі учасники онлайн-зустрічей підтвердили обізнаність з нормативно-правовою базою, своїми правами та обов'язками тощо. Сайт ЛНУ ім. Т. Шевченка є достатньо інформативним, розділ «Публічна інформація» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=3131) наповнений інформацією: Статут ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Стратегія розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» 2019-2025 рр.; Колективний договір; Правила внутрішнього трудового розпорядку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Положення про дистанційну роботу та гнучкий режим робочого часу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Розділ «Освітня діяльність» - «Положення» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52694) містить: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію і проведення практики; Положення про екзаменаційні комісії; Положення про систему забезпечення якості; Положення про освітній портал; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”; Положення про індивідуальний графік; Положення про переведення на бюджет; Положення про диплом; Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту і закриття освітніх програм; Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. Варто відзначити, що для зручності користування сайтом, аспірантам створено «Інформаційний пакет зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69207), що містить всю необхідну актуальну інформацію для освітньої діяльності. В розділах «Студентам» та «Вступникам» розміщена вся необхідна інформація для здобувачів освіти та абітурієнтів. Інформація про структурні підрозділи знаходиться на їх інформаційних сторінках в структурі сайту ЛНУ ім. Т. Шевченка та є легкодоступною. Проте Відділ управління якістю освітньої діяльності (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52644) майже не містить актуальної інформації про роботу підрозділу. Всі посилання на сайті працюють, а інформація подається структуровано та зрозуміло.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЛНУ ім. Т. Шевченка розміщено у розділі «Аспірантура» - Інформаційний пакет. 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), в якому наявні: Освітньо-наукова програма та навчальний план, 2016 (<https://cutt.ly/eUtLsUd>); Обговорення освітньо-наукової програми, 2020 (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77426); Освітньо-наукова програма та навчальний план, 2020 (http://luguniv.edu.ua/?page_id=76380); Обговорення освітньо-наукової програми, 2021 (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77432); Освітньо-наукова програма та навчальний план, 2021 (http://luguniv.edu.ua/?page_id=76626); Силабуси обов'язкових освітніх компонентів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77755). Проект ОПП розміщено у розділі Обговорення освітньо-наукової програми (<https://cutt.ly/IUtLgKz>). ЕГ під час он-лайн зустрічі переконалася в тісній співпраці ЛНУ ім. Т. Шевченка з роботодавцями та стейкхолдерами, підтвердженням є надані рецензії та рекомендації щодо вдосконалення ОПП. Також було з'ясовано, що переважна більшість зауважень та пропозицій від усіх учасників освітнього процесу надається під час спілкування з гарантом ОПП та участі в засіданні кафедри. Також ЕГ відмітила, що на сайті ЛНУ ім. Т. Шевченка здобувачі вищої освіти, роботодавці та випускники мають можливість взяти участь в опитуванні щодо якості освіти (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006). Інформацію про дистанційну акредитаційну експертизу та відкриту зустріч (<http://luguniv.edu.ua/?p=81007>) оприлюднено на офіційній сторінці ЛНУ ім. Т. Шевченка вчасно. На відкрити

зустріч завітали зовнішні стейкхолдери, які відгукнулися позитивно про ОНП та підтвердили факт дотримання вимог з оприлюднення й обговорення ОНП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Необхідна інформація про ОНП в повному обсязі розміщена на сторінці відділу аспірантури та докторантури (http://luguniv.edu.ua/?page_id=69207) і включає її мету, цілі, очікувані результати навчання, структурно-логічну схему, ресурсне забезпечення реалізації програми, форму атестації, вибіркові компоненти. Також розміщено силабуси навчальних дисциплін (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77755), навчальний план (<https://cutt.ly/2UtLx6P>). Всі стейкхолдери на зустрічах підтвердили, що ознайомлені з ОНП та мають чітке розуміння про механізми впливу на формування її змісту. В розділі “Аспірантура” розміщений каталог вибіркового дисциплін (http://luguniv.edu.ua/?page_id=63554). Обсяг інформації, що знаходиться на сайті у вільному доступі, є достатнім для усвідомленого вибору ОНП майбутніми абітурієнтами, обізнаності роботодавців щодо цілей та змісту підготовки за цією ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами даної ОНП та ЛНУ ім. Т. Шевченка є своєчасність і достовірність оприлюдненої на офіційному сайті інформації про ОНП в обсязі, достатньому для інформування різних груп стейкхолдерів. Також ЕГ відмітила наявність інформаційного пакету для аспірантів, що дає можливість отримати повну інформацію про всі складові ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Інформацію про ОНП можливо отримати тільки на сторінці відділу аспірантури та докторантури. Надати рекомендації на дану ОНП можливо шляхом спілкування з гарантом ОНП, участі у засіданні кафедри та через студентське самоврядування. Рекомендації: розмістити актуальну інформацію про ОНП на сторінці відповідної кафедри та надати можливість надсилати зауваження та рекомендації на ОНП через електронну форму.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

В ЛНУ ім. Т. Шевченка наявні необхідні нормативно-правові документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Зміст ОНП, механізми впливу на якість її реалізації висвітлені на офіційному сайті ЗВО. Всі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до них. Проте необхідно надати більш зручні шляхи надання рекомендацій та зауважень стейкхолдерами та більше поширювати інформацію про дану ОНП. Враховуючи зазначені недоліки, ЕГ дійшла висновку, що ОНП за Критерієм 9 відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Проаналізувавши ОНП та дослідницьку тематику аспірантів, ЕГ встановила, що зміст ОНП в цілому відповідає науковим інтересам аспірантам і забезпечує їх належну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. До навчального плану включені дисципліни, що забезпечують методологічні та викладацькі компетентності: 1) зі спеціальності (Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої професійної освіти, Теорія і методика викладання ОГ «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»); 2) із загальнонаукового (філософського) світогляду (Філософія науки,

Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень), 3) з блоку універсальних навичок науковця, зокрема вміння організувати і проводити навчальні заняття, писати грантові пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управління науковими проектами тощо (Академічне письмо українською та іноземною мовами, Методологія і технологія науково-педагогічних досліджень, Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності та академічної доброчесності, Практика); 4) володіння усною та письмовою англійською мовою (Академічне письмо українською та іноземною мовами). Як основні, так і вибіркові дисципліни доповнюють навчальний план аспірантів і є додатковим інструментом для виконання дослідницької діяльності: «Академічна доброчесність у ЗВО», «Особистий бренд сучасного науковця та викладача ЗВО», «Правове забезпечення наукових досліджень», «Сучасні кількісні методи аналізу даних». Навчальні дисципліни є також релевантними до наукових інтересів аспірантів, що простежується і в темах їх досліджень: Так, теми дисертацій І. Толмачової «Формування медіакомпетентності майбутніх учителів початкової школи у процесі проф. підготовки», К. Сіненко «Підготовка майбутніх учителів початкової школи до формування інформаційно-цифрової компетентності молодших школярів» відповідають обов'язковим/вибірковим ОК «Актуальні проблеми історії, теорії і практики вищої проф. освіти», «Теорія і методика викладання освітньої галузі «Професійна освіта», «Технологія розвитку критичного мислення в модернізації освітнього процесу»; В.Шкарлет «Формування полікультурних ціннісних орієнтацій майбутніх учителів іноземних мов у процесі проф. підготовки», М.Морозової «Формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів іноземних мов засобами суб'єкт-суб'єктної взаємодії», Лі Вейхуа «Формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації» – «Академічне письмо українською та іноземними мовами», «Теорія і методика викладання освітньої галузі «Проф. освіта», «Професійна комунікація»; В. Дубового «Проф. підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування соціального здоров'я учнів початкової школи», Теорія і методика викладання освітньої галузі «Професійна освіта», «Здоров'язбережувальна педагогіка».

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЕГ на основі аналізу тем досліджень аспірантів, їх портфоліо http://luguniv.edu.ua/?page_id=77463, таблиці дотичності публікацій наукових керівників напрямам досліджень аспірантів (запит 1 ЕГ до позиції 1) встановлено відповідність напрямів досліджень наукових керівників та аспірантів. Дотичність тем наукових пошуків аспірантів та наукових керівників підтверджується тематикою, змістом і ключовими словами їх публікацій. Вибір теми дисертаційної роботи аспіранта зумовлений його наук. уподобаннями, наук. інтересами викладача. Портфоліо потенційних наук. керівників представлено на сайті (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77592). З роботами наук. керівника можна знайомитися в репозиторії Університету, в Інтернеті. Теми аспірантів дотичні наук. інтересам керівників: М.Морозова «Формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів іноземних мов засобами суб'єкт-суб'єктної взаємодії», (С.Шехавцова «Теоретичні і методичні засади формування суб'єктності майбутніх учителів у процесі фахової підготовки»; «Organization of distance subject-subject interaction in the course of future english philologists training»; К.Сіненко «Підготовка майбутніх учителів початкової школи до формування інформаційно-цифрової компетентності молодших школярів» (С.Бадер «Essential Characteristics of a Primary School Teacher as a Subject of Creative Pedagogical Activity», «Медіа-компетентність учителя початкових класів: сутність і зміст»); Я.Малькова «Проф. підготовка майбутніх тренерів до формування соціального здоров'я юних параолімпійців», П.Гордієнко «Проф. підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування ключових компетентностей учнів з особливими потребами» (В.Бабич «Підготовка майбутніх учителів фізичного виховання до формування культури здоров'я школярів»); Янь Лінь «Формування полікультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у ЗВО України та Китаю» (Лі. Сбітнева «Виховання емоційної культури підлітків засобами вокально-хорової музики»)

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЛНУ ім. Т. Шевченка забезпечує аспірантам можливість публікації статей відповідно до тематики їх досліджень у наукових фахових виданнях (категорія В): журналі «Education and Pedagogical Sciences. Освіта та педагогічна наука» (<http://eps.luguniv.edu.ua/index.php/eps>), науковому збірнику «Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка» (<http://visnyk.luguniv.edu.ua>), ел. виданні «Науковий вісник Донбасу» (<http://nvd.luguniv.edu.ua>). Здобувачі можуть брати участь і здійснювати апробацію своїх наукових досліджень у науково-практичних конференціях (http://luguniv.edu.ua/?page_id=19716), зокрема, які проводяться в університеті: «Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи», «Сучасні технології виробництва і професійної освіти: тенденції та інновації» та ін. Проводяться регулярні міжнародні конференції, форуми, круглі столи за участю іноземних учасників з обміну досвідом, отримання й поширення практичних результатів у сфері освіти дозволяє пропагувати результати науково-дослідної роботи та наукових розробок ЗВО в засобах масової інформації, на симпозиумах, конференціях різних рівнів. Проміжні обговорення результатів досліджень аспірантів здійснюються на засіданнях кафедри щосеместрово, про що свідчать надані витяги з протоколів засідання кафедри. Під час зустрічей з фокус-групами та знайомства з матеріальною базою ЕГ було з'ясовано, що здобувачі мають доступ до приміщень, лабораторного обладнання, комп'ютерів, наукової літератури та періодичних видань за спеціальністю. Аспіранти можуть користуватись як традиційною, так і електронною бібліотекою (<http://libr.luguniv.edu.ua>), діє цифровий репозиторій (<http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/>), що містить електронні колекції публікацій. З метою інформування учасників освітнього процесу про можливості висвітлення результатів наукових досліджень в журналах, що входять до

наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, ЗВО розмістив перелік таких журналів (http://luguniv.edu.ua/?page_id=33265). Сформовані бази конференцій, видань, стажувань, мобільності (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77269), а також наукометричні бази Scopus та Web of Science, ScienceDirect eBooks (<http://libr.luguniv.edu.ua/?cat=13>). В університеті функціонує інформаційно-культурний центр «Вікно в Америку», який надає доступ до електронних бібліотек та баз даних: eLibraryUSA, PressReader, Flipster, Academic OneFile, JSTOR, ProQuest Dissertations & Theses Global, Research In Context, Digital Literacy, Opposing Viewpoints In Context. За результатами проєкту облаштовано сучасним обладнанням аудиторії, де відбуваються обговорення проміжних результатів наукових досліджень, захисти дисертаційних досліджень.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти відбувається шляхом: реалізації права на академічну мобільність, що регламентується Положенням про реалізацію програм міжнародної співпраці та управління коштами грантів; інформування про міжнародні проєкти, програми, конференції на сайті Університету; ознайомлення з особливостями грантової діяльності, підготовки заявок для участі в міжнародних дослідницьких програмах у межах ОК «Управління науковими проєктами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності»; залучення до проєкту „STOP плагіат”, у межах якого здобувачі знайомились із програмою академічної мобільності „США-Україна: можливості для навчання”. Аспіранти беруть участь у міжнародних проєктах: «Інтенсифікація впливу вчителів Луганської обл. на процеси примирення та встановлення миру» (Ковальова Т.), «Програма ООН із відновлення та розбудови миру (UN RPP)» (участь у семінарі для членів Робочої групи «Впровадження резолюції РБ ООН 1325 на регіональному рівні» – Дубова Г.); проєкт від Британської Ради «English for universities project» (Морозова М.); проєкт «EU Study Days in Ukraine» (он-лайн університет) (Шкарлет В.); Міжнародних конференціях «Eurasian Scientific Congress», «Problems and innovations in science» (Дубова Г.); «Problems of modern science and practice» (Чжоу Сюйлін); «Theory, science and practice» (Малькова Я.); «Modern science and practice» (Морозова М.); «Actual trends of modern scientific research» (Шкарлет В.) та ін. (http://luguniv.edu.ua/?page_id=77463). ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розпочав практику залучення здобувачів вищої освіти до міжнародного колаборативного он-лайн навчання (МКОН), що є перспективним напрямком роботи університету загалом та кожного його структурного підрозділу зокрема. Так, здобувачка 4 курсу спеціальності 015 Професійна освіта Лі Вейхуа залучена до виконання проєкту «Віртуальний клас китайської / японської мови», який передбачає інтенсивну мовленнєву практику з носіями китайської / японської мов, спрямовану на подолання мовного та психологічного бар'єрів при оволодінні названими мовами.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Експертна група переконалася, що наукові керівники здобувачів ОНП беруть участь у виконанні науково-дослідних тем ЛНУ ім. Т. Шевченка, результати наукових досліджень оприлюднюються на сторінках вітчизняних та закордонних періодичних наукових видань, у тому числі в журналах, що індексуються наукометричними базами Scopus і Web of Science, інформацію про що можна отримати у портфоліо потенційних наукових керівників (http://luguniv.edu.ua/?page_id=76901) даної ОНП та у цифровому репозиторію (<http://dspace.luguniv.edu.ua/>). Наукові керівники О. Отравенко, С. Шеховцова, В. Бабич в рамках своєї наукової діяльності мають спільні публікації результатів своїх наукових досліджень, що було підтверджено під час зустрічей та аналізу даних, наведених у таблиці зіставлення публікацій аспірантів, тем їх дослідження і публікацій наукових керівників (відповідь на запит №1). Наукові керівники залучені до участі у міжнародних проєктах: «Зміцнення переміщених українських університетів задля сталого розвитку» (Програма ім. Фулбрайта в Україні), (О. Караман); «Інтенсифікація впливу вчителів Луганської області на процеси примирення і встановлення миру» у межах проєкту «EU Support to Displaced Higher Education Institutions in the East of Ukraine», (О. Караман, М. Починкова); програма, Британська рада в Україні, (О. Шехавцова). Проте, не всі наукові керівники мають спільні публікації з аспірантами та не всі залучені у дослідницькі проєкти. На кафедрі значна увага приділяється науковій діяльності всіх учасників освітнього процесу. Аспіранти виконують роботи в межах плану науково-дослідної роботи за комплексною темою випускової кафедри «Система підготовки професійно-компетентних фахівців з дошкільної та початкової освіти» (державний реєстраційний номер 0104 U 005504). В межах кафедри функціонує науково-дослідна лабораторія „Компетентність сучасного фахівця освіти у галузі педагогічної інноватики й проєктування”. Таким чином, на ОП існує практика участі наукових керівників та аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Під час зустрічей з менеджментом ЛНУ ім. Т. Шевченка, науково-педагогічними працівниками, науковими керівниками та здобувачами було з'ясовано, що в університеті академічна доброчесність забезпечується

«Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Т. Шевченка» (<https://cutt.ly/1UtLHi3>). У цьому положенні визначено форми академічного плагіату, в тому числі: самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, необ'єктивне оцінювання, академічне шахрайство, академічний обман, академічне хабарництво тощо. Також у зазначеному Положенні в п.3 окреслено організацію роботи Комісії з питань етики та академічної доброчесності, яка контролює дотримання академічної доброчесності у ЗВО та щорічно звітує про свою діяльність перед Вченою радою. Для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм академічної доброчесності чи можливість такого порушення, може звернутися до голови або секретаря Комісії з питань етики та академічної доброчесності з письмовою заявою. У разі порушення академічної доброчесності передбачено притягнення особи до дисциплінарної відповідальності відповідно до п.4 Положення про академічну доброчесність. Процедури дотримання академічної доброчесності визначається: Процедура перевірки на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів освіти (<https://cutt.ly/JUtLKZZ>); Процедура перевірки на плагіат наукових та навчально-методичних праць, підготовлених в університеті (<https://cutt.ly/4UtLX33>); Процедура встановлення відповідальності здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності (<https://cutt.ly/EUtLBB4>); Процедура встановлення відповідальності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня доктора філософії й доктора наук за порушення академічної доброчесності (<https://cutt.ly/iUtL1E6>). Варто відзначити, що в ЛНУ ім. Т. Шевченка активно діє Школа академічної доброчесності (http://libr.luguniv.edu.ua/?page_id=1803), яка проводить семінари (<http://luguniv.edu.ua/?p=78732>), тренінги (<http://luguniv.edu.ua/?p=78625>), вебінари (<http://luguniv.edu.ua/?p=78861>) з метою популяризації принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність, як для НПП, так і для здобувачів вищої освіти. Під час інтерв'ювання фокус-груп ЕГ з'ясовано, що за час реалізації ОНП не виявлено жодного факту порушень академічної доброчесності ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед НПП. Під час проведених зустрічей в ЗВО було встановлено: що в університеті ведеться перевірка дисертацій на наявність текстових збігів через сервіс Unicheck, а для перевірки інших видів робіт створено рекомендаційний перелік програм безкоштовних інструментів (http://luguniv.edu.ua/?%20page_id=72213), здобувачі вищої освіти ознайомлені з цим переліком та його функціоналом.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності; наукові керівники загалом є активними дослідниками та мають спільні наукові інтереси з аспірантами, що прослідковується у дотичності їх публікацій напрямом досліджень здобувачів ступеня доктора філософії. У межах ОНП здобувачів мають можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень: наявність трьох фахових журналів групи В, проведення науково-практичних конференцій; належний рівень дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. Університет сформував у своєму освітньому і науковому середовищі сприятливу атмосферу наукового пошуку, яка базується на дотриманні положень і принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, викладачами. Функціонує школа академічної доброчесності, яка систематично проводить семінари, тренінги, вебінари з метою популяризації принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність, як для НПП, так і для здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Недостатня практика залучення і заохочення здобувачів до участі в міжнародній діяльності, зокрема в міжнародних проєктах, академічній мобільності; недостатньо широко презентуються результати дослідницьких проєктів здобувачів і НПП у зарубіжних виданнях. На низькому рівні практика спільних публікацій наукових керівників та аспірантів. Рекомендації: залучати здобувачів ОНП до участі в реалізації міжнародних проєктів; сприяти презентуванню результатів дослідницьких проєктів здобувачів у науково-педагогічних працівників у зарубіжних виданнях. Залучати аспірантів до спільної з науковими керівниками апробації результатів наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП спрямована на всебічну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю 015 Професійна освіта. Теми дисертаційних досліджень здобувачів відповідають напрямом наукових досліджень наукових керівників, які представлені потужним кадровим складом активних дослідників, які створюють наукове середовище, що є необхідною умовою якісної підготовки докторів філософії. Разом з тим потребує підсилення

робота щодо залучення здобувачів до участі в реалізації міжнародної діяльності, рівня представлення результатів дослідницьких проектів здобувачів і НПП у зарубіжних виданнях, зокрема спільних публікацій. Зважаючи на наявність сильних сторін та можливість усунення виявлених недоліків, експертна група дійшла висновку щодо відповідності критерію 10 рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Поясок Тамара Борисівна

Члени експертної групи

Ляшенко Ірина Володимирівна

Заїка Артем Олексійович